

Vlaanderen
is materiaalbewust

ZWERFVUILMONITORING IN VLAANDEREN IN 2025

RESULTATEN VAN DE BEVRAGING INGEZAMELD ZWERFVUIL EN AFVAL UIT STRAATVUILNISBAKKEN (IZAS) EN DE ZWERFVUILTELLINGEN IN VLAANDEREN IN 2025

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER

OVAM

OVAM.VLAANDEREN.BE

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER

OVAM

/ rapport

ZWERFVUILMONITORING IN VLAANDEREN IN 2025

Resultaten van de bevraging ingezameld zwerfvuil en afval uit straatvuilnisbakken (IZAS) en de zwerfvuiltellingen in Vlaanderen in 2025

publicatiedatum / 13.10.2026

Vlaanderen is materiaalbewust

DOCUMENTBESCHRIJVING

1 *Titel van publicatie:*
Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2025

2 *Verantwoordelijke Uitgever:*
Werner Annaert, OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen

3 *Wettelijk Depot nummer:*
D/2026/5024/35

4 *Trefwoorden:*
zwerfvuil, afval uit straatvuilnisbakken, veegvuil, zwerfvuiltellingen

5 *Samenvatting:*
Dit rapport beschrijft de gebruikte methodieken en de resultaten van de zwerfvuilmonitoringsactiviteiten uitgevoerd door OVAM in 2025 voor het opvolgen van de doelstellingen rond ontwijkgedrag zoals opgenomen in het Lokaal Materialenplan 2023-2030. Het betreft de nulmetingen voor de nieuwe planperiode.

6 *Aantal bladzijden:* 70

7 *Aantal tabellen en figuren:* 23 tabellen en 14 figuren

8 *Datum laatste publicatie:*
13 oktober 2026
Voor de meest recente versie van dit document kunt u terecht op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be

9 *Prijs*: /*

10 *Begeleidingsgroep en/of auteur:*
Gust Michiels, Jan Vanstockem

11 *Contactpersonen:*
Gust Michiels (gust.michiels@ovam.be)
Jan Vanstockem (jan.vanstockem@ovam.be)

12 *Andere titels over dit onderwerp: /*

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be

* Prijswijzigingen voorbehouden.

INHOUD

Samenvatting 5
1 Situering 8
2 Ingezameld zwerfvuil en afval uit straatvuilnisbakken (IZAS) 9
2.1 Doelstellingen 9
2.2 Methodiek 9
2.2.1 Modaliteiten bevraging 10
2.2.2 Datavalidatie 13
2.2.3 Volledigheid van een melding 13
2.2.4 Risicoklassen gemeenten en steden 15
2.2.5 Berekening hoeveelheden per afvalstroom (omzettingen en toerekenfactoren) 15
2.2.6 Opschaling naar Vlaams niveau 22
2.3 Resultaten 24
2.3.1 Responsgraad en volledigheid 24
2.3.2 Gebruikte monitoringsmethoden 27
2.3.3 Resultaten zwerfvuil op de grond 28
2.3.4 Resultaten correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken 33
2.3.5 Samenvatting ingezamelde hoeveelheden 35
2.3.6 Evolutie 2023-2025 36
3 Zwerfvuiltellingen 42
3.1 Doelstellingen 42
3.2 Methodiek 43
3.2.1 Type-omgevingen en cellen 43
3.2.2 Steekproefbepaling en –trekking 44
3.2.3 Terreinmetingen 46
3.2.4 Validatie 46
3.2.5 Analyse tellingen (bootstrap, schatters) 46
3.2.6 Analyse evolutie 47
3.3 Resultaten 47
3.3.1 Resultaten 2025 47
3.3.2 Evolutie 2023-2025 50
4 Conclusie 53
5 Bijlagen 55
Bijlage 1. Toewijzing Belfiusclusters aan risicoklassen zwerfvuil 55
Bijlage 2. Gemeenten per risicoklasse 56
Bijlage 3. Gebruikte monitoringsmethoden 59
Bijlage 4. Resultaten per respondent 60
Gemeenten en steden 60
Agentschappen en provincies 68
Bijlage 5. Definities van de type-omgevingen 69

SAMENVATTING

In het kader van het Lokaal Materialenplan 2023-2030 volgt OVAM twee doelstellingen op m.b.t. ontwijkgedrag waarbij burgers zich (bewust of onbewust) onttrekken aan de bestaande inzamelkanalen voor afval. Dit rapport beschrijft de methodiek en resultaten van de verschillende studies uitgevoerd voor referentiejaar 2025 en bekijkt de evolutie van de resultaten sinds start van de metingen in 2023.

doelstelling 1 | *De totale hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil op de grond daalt tegen 2030 met minstens 20% t.o.v. 2023.*

OVAM verzamelde in 2025 d.m.v. de bevraging 'Ingezameld Zwerfvuil en Afval uit Straatvuilnisbakken (IZAS)' de nodige gegevens m.b.t. de hoeveelheden opgeruimd zwerfvuil op de grond ingezameld door de beheerders van het Vlaamse openbaar domein in 2025. De tabel hieronder toont de resultaten van deze bevraging en de voorgaande jaren, na opschaling van de gemelde gegevens naar Vlaams niveau. In totaal werd in 2025 6 874,21 ton zwerfvuil opgeruimd door de terreinbeheerders, het merendeel (84%) door gemeenten en steden. Dit betekende een daling van 1,4% (95,02 ton) t.o.v. 2024, maar niet tot het niveau van 2023 (+3,8% t.o.v. 2023; verschil van 252,69 ton). De netto-daling van 1,4% in 2025 verbergt een lichte stijging van de hoeveelheid ingezameld door gemeenten en steden van 1,8% (103,98 ton) met als tegengewicht een daling bij agentschappen en provincies van -15,3% (-199,00 ton).

Om de doelstelling te behalen in 2030 is er een daling nodig van 23% of 1 576,99 ton t.o.v. de ingezamelde hoeveelheid zwerfvuil in 2025. Per inwoner zien we een daling van 1,02 kg naar 1,00 kg per inwoner (-1,8%). Het streefdoel is 0,78 kg/inwoner in 2030.

			Gemeenten & steden	Agentschappen & provincies	Totaal
Ingezameld zwerfvuil op de grond	2023	ton	5 259,86	1 361,67	**6 621,53**
		kg/inwoner			*0,97*
	2024	ton	5 671,13	1 298,11	**6 969,23**
		kg/inwoner			*1,02*
	2025	ton	5 775,11	1 099,11	**6 874,21**
		kg/inwoner			*1,00*
Doelstelling 2030: -20%		ton			5.297,22
		kg/inwoner			*0,78*

Het grootste aandeel van de hoeveelheid zwerfvuil, nl. 72,7% (4 999,41 ton) werd net als in 2023 en 2024 (toen resp. 73,4%; 4 860,06 ton en 74,5%; 5 195,27 ton) ingezameld door het manueel oprapen of vegen uitgevoerd door de terreinbeheerders. Via machinaal vegen werd 9,7% (665,37 ton) van het zwerfvuil ingezameld, net zoals in 2024 (9,7%; 673,68 ton), wat een kleine stijging inhoudt t.o.v. 2023 (9,4%; 621,57 ton). Vrijwilligers zorgden voor de opruiming van de overige 17,6 % (1 209,43 ton), opnieuw een stijging t.o.v. 2024 (15,8%, 1 100,29 ton) en net iets hoger dan in 2023, toen hun aandeel nog 17,2% (1 139,90 ton) bedroeg.

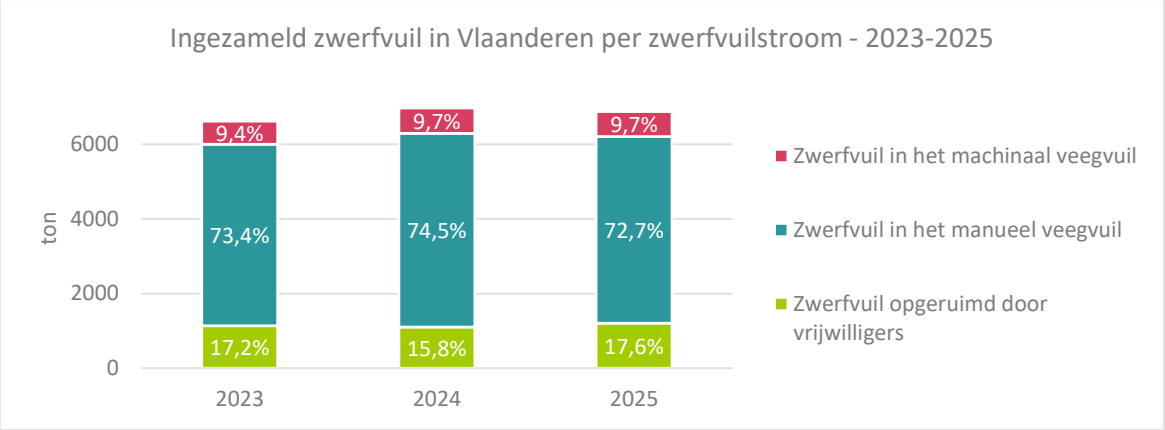

doelstelling 2

Het aantal stuks zwerfvuil per 100m² voor de volgende type-omgevingen daalt met 20% tegen 2030 t.o.v. 2023:

- *autosnelwegparkings,*
- *afvalverzamelpunten,*
- *openbaar vervoer stopplaatsen,*
- *hoofdstructuurwegen,*
- *centrumstraten,*
- *winkelwandelstraten.*

Voor alle andere gemeten type-omgevingen mag het aantal stuks zwerfvuil per 100m² niet significant stijgen tegen 2030 t.o.v. 2023.

Ook in 2024 voerde OVAM in het kader van de zwerfvuiltelling meer dan 6.000 terreinmetingen uit in de verschillende type-omgevingen om het aantal stuks zwerfvuil per 100m² te bepalen. OVAM monitort deze doelstelling op twee niveaus: enerzijds via de mediaan en anderzijds via de 80^{e}-percentielwaarde. Terwijl de eerste een algemeen beeld geeft per type-omgeving, legt de tweede de focus op de 20% van de locaties waar het meeste stuks zwerfvuil per oppervlakte geteld werden. De tabel hieronder vat de resultaten samen voor

deze twee niveaus. De resultaten van 2025 gelden als de derde meting voor de nieuwe planperiode. De tabel toont eveneens de streefwaarden voor 2030 i.k.v. de doelstelling en maakt de vergelijking met de resultaten van 2023, die de nulmeting vormen.

Type-omgeving		aantal metingen 2025	Mediaan (80ste. perc) (stuks/100m²)				Verschil: mediaan (80ste perc.) (stuks/100m2) en significantie	
code	naam		2023	2024	2025	doelstelling 2030	vs. nulmeting	vs. Doelstelling
T11	Autosnelwegparking	407	44 (106)	38 (86)	42 (93)	35 (85)	-2 (-13)	+7 (+8)
T07	Afvalverzamelpunt	616	33 (58)	42 (76)	39 (73)	26 (47)	+6* (+15*)	+13 (+26)
T06	Openbaar vervoer stopplaats	924	24 (47)	27 (55)	28 (52)	19 (37)	+4* (+5)	+9 (+15)
T08	Winkel- en wandelstraat	1123	24 (45)	26 (46)	25 (46)	19 (36)	+1 (+1)	+6 (+10)
T01	Hoofdstructuurweg	710	13 (28)	14 (30)	13 (28)	11 (23)	0 (0)	+2 (+5)
T03	Centrumstraat	892	11 (26)	13 (27)	12 (25)	9 (21)	+1 (-1)	+3 (+4)
T04	Secundaire schoolomgeving	412	14 (30)	17 (33)	16 (34)	14 (30)	+2 (+4*)	+2 (+4)
T10	Weg op industrieterrein	168	11 (24)	11 (23)	13 (27)	11 (24)	+2 (+3)	+2 (+3)
T02	Woonwijk	204	7 (15)	8 (18)	8 (18)	7 (15)	+1 (+3)	+1 (+3)
T09	Overige weg	120	3 (8)	4 (10)	3 (8)	3 (8)	0 (0)	0 (0)
T05	Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme	484	3 (8)	5 (13)	4 (12)	3 (8)	+1* (+4*)	+1 (+4)

De zwerfvuiltellingen tonen dat de druk het hoogst blijft in enkele type-omgevingen met veel passage of specifieke inzamelpunten. Vooral Afvalverzamelpunten en Autosnelwegparkings springen eruit, terwijl ook Openbaar vervoer stopplaatsen, Winkel- en wandelstraten en Centrumstraten relatief hoog blijven scoren. Ten opzichte van de nulmeting is het beeld gemengd: sommige omgevingen evolueren gunstig of blijven stabiel, maar voor Openbaar vervoer stopplaatsen en Afvalverzamelpunten is sprake van een significante verslechtering van de mediaan. Bij de type-omgevingen waarvoor een daling tegen 2030 wordt nagestreefd, is de afstand tot de doelstelling in meerdere gevallen nog aanzienlijk. De resultaten voor de mediaan en voor het 80ste percentiel liggen grotendeels in dezelfde lijn, waardoor zowel het algemene beeld als de locaties met de hoogste vervuilingsdruk aandacht vragen. Naast de prioritaire type-omgevingen valt op dat ook secundaire schoolomgevingen relatief hoge waarden vertonen. Voor de overige type-omgevingen blijft de situatie meestal stabiel en wordt de status quo doelstelling behaald. Enkel Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme scoort significant hoger dan de nulmeting.

1 SITUERING

Het Lokaal Materialenplan (LMP) 2023-2030[1], goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 mei 2023, bevat twee doelstellingen voor ontwijkgedrag waarbij burgers zich (bewust of onbewust) onttrekken aan de bestaande inzamelkanalen voor afval:

1. De totale hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil op de grond daalt tegen 2030 met minstens 20% t.o.v. 2023.
2. Het aantal stuks zwerfvuil per 100m² voor de volgende type-omgevingen daalt met 20% tegen 2030 t.o.v. 2023:
    - autosnelwegparkings,
    - afvalverzamelpunten,
    - openbaar vervoer stopplaatsen,
    - hoofdstructuurwegen,
    - centrumstraten,
    - winkelwandelstraten.

    Voor alle andere gemeten type-omgevingen mag het aantal stuks zwerfvuil per 100m² niet significant stijgen tegen 2030 t.o.v. 2023.

OVAM monitorde deze doelstellingen in 2025 respectievelijk door:

1. een jaarlijkse melding van de ingezamelde hoeveelheden zwerfvuil en afval uit straatvuilnisbakken door de Vlaamse gemeenten, provincies en relevante overheidsinstanties: de verplichte 'IZAS'[2]-bevraging (zie ook actie 69 in het LMP);
2. tellingen op het openbaar domein van het aanwezige zwerfvuil per oppervlakte-eenheid: de zwerfvuiltellingen.

Dit rapport toont de resultaten van deze monitoringsactiviteiten en licht uitgebreid de gebruikte methodes toe. Het betreft voor beide activiteiten de tweede meting sinds de start van de metingen volgens de huidige methodiek in 2023 bij de start van het nieuwe uitvoeringsplan. Door de herziening van de gebruikte methoden t.o.v. de vorige planperiode (2016-2022), is vergelijking met de cijfers uit deze periode niet mogelijk.

Het LMP formuleert doelstellingen voor het restafval op gemeentelijk en op intercommunaal niveau. Een belangrijke aanpassing ten opzichte van het vorige uitvoeringsplan is dat het opgeruimde zwerfvuil niet langer meetelt voor de restafvaldoelstelling van de lokale besturen. De resultaten van de IZAS-bevraging, zoals gepubliceerd als onderdeel van dit rapport, zullen de finale berekening van het huishoudelijk restafval exclusief zwerfvuil mogelijk maken[3].

Enkel de doelstellingen voor het ontwijkgedrag uit het Lokaal Materialenplan 2023-2030 werden afgetoetst in dit rapport. Meer algemene cijfers over het huishoudelijk afval zijn beschikbaar op de OVAM-website:

[1] OVAM (2023). Lokaal Materialenplan 2023-2030. OVAM, Mechelen, 188 p. ovam.vlaanderen.be/lokaal-materialenplan-2023-2030
[2] IZAS = Ingezameld Zwerfvuil en Afval uit Straatvuilnisbakken
[3] Voor meer info, zie 'OVAM (2026). Huishoudelijk afval in Vlaanderen in 2025. OVAM, Mechelen, 42 p. ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval

ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval-en-gelijkaardig-bedrijfsafval. Op deze webpagina vindt u ook de verwijzing naar ander cijfermateriaal van OVAM: gelijkaardig bedrijfsafval, bedrijfsafvalstoffen, sorteeranalyses, kringloopcentra, storten en verbranden van afval …

2 INGEZAMELD ZWERFVUIL EN AFVAL UIT STRAATVUILNISBAKKEN (IZAS)

2.1 DOELSTELLINGEN

De vernieuwde IZAS-bevraging werd in 2024 voor het eerst uitgevoerd door OVAM met als doel om de doelstelling uit het Lokaal Materialenplan 2023-2030 m.b.t. het ingezamelde zwerfvuil op te volgen: “De totale hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil op de grond daalt tegen 2030 met minstens 20% t.o.v. 2023.” De resultaten betreffen de ingezamelde hoeveelheden in 2023 en dienen als nulmeting voor de doelstelling.

Verder werden de resultaten van de IZAS-bevraging, zoals gemeld door de gemeenten, ook ingezet als correctiefactor op de restafvalcijfers op niveau van de gemeenten en hun afvalintercommunales. Het opgeruimde zwerfvuil wordt in mindering gebracht voor de evaluatie van de restafvaldoelstelling van de lokale besturen. De bepaling van de restafvaldoelstellingen voor gemeenten en hun afvalintercommunales is onderdeel van het rapport ‘Huishoudelijk afval in Vlaanderen in 2025’[4].

2.2 METHODIEK

Aan de hand van een verplichte, jaarlijkse bevraging verzamelt OVAM de hoeveelheden zwerfvuil op de grond en afval uit straatvuilnisbakken, ingezameld op het openbaar toegankelijk domein. Deze informatieplicht[5] geldt voor alle lokale besturen en overheidsinstanties die in Vlaanderen openbaar domein beheren en activiteiten uitvoeren die leiden tot een hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil of afval uit straatvuilnisbakken:

- alle Vlaamse stads- en gemeentebesturen (n=285);
- alle Vlaamse provinciebesturen (n=5);
- het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV);
- De Vlaamse Waterweg (DVW);
- het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
- de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

[4] OVAM (2026). Huishoudelijk afval in Vlaanderen in 2025. OVAM, Mechelen, 42 p. Online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval
[5] Zie ‘OVAM (2023). Lokaal Materialenplan 2023-2030, p. 136, actie 69. OVAM, Mechelen, 188 p. ovam.vlaanderen.be/lokaal-materialenplan-2023-2030’

Op basis van de gemelde hoeveelheden wordt vervolgens een onderbouwde inschatting gemaakt van de totale hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil op de grond en het correct gedeponeerd afval uit straatvuilnisbakken op het openbaar toegankelijk domein in Vlaanderen.

2.2.1 Modaliteiten bevraging

Sinds 2025 bestaan er twee manieren om de nodige gegevens voor de IZAS-bevraging te melden. Enerzijds kunnen de bevraagde partijen indienen via een online IZAS-vragenlijst. Voor de gemeenten en steden bestond er anderzijds ook de mogelijkheid om in te dienen via het Materialeninformatiesysteem (MATIS)[6] van OVAM. Melden via MATIS was enkel mogelijk mits er aan specifieke voorwaarden voldaan werd door de betrokken gemeenten en gebeurde i.s.m. de afvalintercommunale van de betrokken gemeenten.

In beide gevallen gebeurt de melding van de ingezamelde hoeveelheden volgens vier afvalstromen (de 'IZAS-stromen') zoals voorgesteld in Tabel 1, gekarakteriseerd door de activiteit die leidt tot de hoeveelheid. Voor de relevante afvalstromen (drie van de vier) werd de opsplitsing gemaakt tussen de rest- of niet-selectief-ingezamelde fractie en de pmd-fractie. Wanneer de respondent aangaf geen onderscheid te maken tussen fracties bij de inzameling van het afval, werd hun hoeveelheid toegekend aan de niet-selectieve fractie. Wanneer het onderscheid wel gemaakt werd, werd de hoeveelheid pmd-afval toegekend aan de pmd-fractie en de overige hoeveelhe(i)d(en) aan de restfractie. De hoeveelheden van de rest en niet-selectieve fracties werden samengenomen in het kader van deze studie.

Tabel 1: De bevraagde afvalstromen in de IZAS-bevraging ('IZAS-stromen') en hun fracties, de standaard toerekenfactor van het gemelde gewicht aan de afvalgroep en het standaard soortelijk gewicht van elke afvalstroom.

Afvalgroep	Afvalstroom in IZAS	Fractie	Afvalcode in MATIS	Toereken-factor (standaard)	Soortelijk gewicht (standaard) [ton/m^3]
Opgeruimd zwerfvuil op de grond	Machinaal veegvuil	niet-selectief	GE_veeg	1,22%	0,200
	Manueel veegvuil	rest of niet-selectief	ZW_GEM	80%	0,125
		pmd	PMD_ZW_GEM	100%	0,033
	Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers	rest of niet-selectief	ZW_VRW	100%	0,125
		pmd	PMD_ZW_GEM	100%	0,033
Correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken	Afval uit straatvuilnisbakken	rest of niet-selectief	GE_SVB	55%	0,125
		pmd	PMD_GE_SVB	55%	0,033

[6] Het Materialeninformatiesysteem of MATIS is het datamonitoringsysteem van OVAM waar inzamelaars van huishoudelijk afval verplicht de ingezamelde hoeveelheden melden volgens de OVAM-afvalcodes, zie https://ovam.vlaanderen.be/materialen-informatiesysteem voor meer info.

Voor de hoeveelheid machinaal veegvuil werd enkel de gebruikte meetmethode bevraagd via de IZAS-vragenlijst. Melding van de ingezamelde hoeveelheid gebeurde via MATIS onder de afvalcode 'GE_ veeg'.

Toekenning aan het zwerfvuil op de grond of het correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken gebeurde volgens standaardwaarden zoals bepaald door OVAM. Bij het invullen van de vragenlijst kan afgeweken worden van de standaardwaarden mits de nodige motivatie en onderbouwing. Voor gemeenten die meldden in MATIS, werd deze informatie opgevraagd via de afvalintercommunale. Afwijken van de toerekenfactor voor het machinaal veegvuil kon niet: deze werd bepaald door een sorteeranalyse op Vlaams niveau, uitgevoerd door de OVAM[7].

Het invullen van de vragenlijst gebeurde per IZAS-stroom volgens de gebruikte monitoringsmethode(n). Tabel 2 toont de beschikbare monitoringsmethoden per IZAS-stroom. Deze methoden staan beschreven in de IZAS-handleiding[8] en vormen een cascade, zoals afgebeeld in Figuur 1: het bepalen via weging is de voorkeursmethode; als dat (nog) niet mogelijk was in 2025, konden de hoeveelheden bepaald worden via de ingezamelde volumes of – indien niet anders mogelijk – via het volume van recipiënten dat ter beschikking werd gesteld. In de vragenlijst duidde de respondent per combinatie van IZAS-stroom en fractie aan welke monitoringsmethode (of -methoden) werd gebruikt en vulde dan de gevraagde parameters aan. Deze parameters zijn afhankelijk van de gebruikte monitoringsmethode en worden in alle detail per IZAS-stroom beschreven in de IZAS-handleiding[8]. De gebruikte meetmethode(n) van de gemeenten die meldden in MATIS werden bevraagd via de afvalintercommunale. Eén van de voorwaarden om in MATIS te mogen meldden is dat hoofdzakelijk methode 1 (gewichtsbepaling) wordt gebruikt en methode 3 (beschikbaar volume) niet wordt gebruikt.

Voor monitoringsmethoden die een volume als uitkomst hebben (methoden 2 en 3), werd een soortelijk gewicht toegepast om de omrekening naar gewicht te maken. Tabel 1 toont de standaard soortelijke gewichten die de OVAM hanteerde, per stroom en fractie. De respondent kon bij het invullen van de vragenlijst kiezen om af te wijken van het standaard soortelijk gewicht mits de nodige motivatie en onderbouwing. Behalve de methoden voorgesteld door de OVAM, kon ook steeds gemeld worden via een eigen methode. In dat geval moest een rapport van bepaling toegevoegd worden dat de OVAM in staat stelde om de eigen methode en de gemelde hoeveelheid volgens die methode te valideren.

[7] OVAM (2025). Bepaling van het aandeel zwerfvuil in het machinaal veegvuil 2024. OVAM, Mechelen, 22 p. Online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/monitoring-van-hoeveelheid-machinaal-veegvuil

[8] OVAM (2023). Handleiding bevraging IZAS. OVAM, Mechelen, 74 p. Online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/izas-handleiding

Figuur 1: (Vereenvoudigde) schematische weergave van de cascade aan monitoringsmethoden aan de hand waarvan de hoeveelheden zwerfvuil en afval uit straatvuilnisbakken bepaald en gemeld konden worden.

Tabel 2: Beschikbare monitoringsmethoden voor elke IZAS-stroom. Voor elke methode wordt weergegeven of de hoeveelheid als gewicht of volume bepaald werd en of ze op individueel of intergemeentelijk niveau bepaald werd.

<table>
<tr><th colspan="2" rowspan="2">Hoeveelheid gemeld als ...</th><th rowspan="2">Niveau beschikbaarheid gegevens</th><th colspan="4">Monitoringsmethoden voor...</th></tr>
<tr><th>machinaal veegvuil</th><th>manueel veegvuil</th><th>zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers</th><th>afval uit straat-vuilnisbakken</th></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="3">gewicht</td><td>individueel</td><td colspan="4">Methode 1a</td></tr>
<tr><td>intergemeentelijk</td><td colspan="4">Methode 1b</td></tr>
<tr><td colspan="3">-</td><td>Methode 1c</td></tr>
<tr><td colspan="5">Eigen methode</td></tr>
<tr><td rowspan="3">volume</td><td rowspan="2">zoals gemeten</td><td>individueel</td><td>Methode 2a</td><td colspan="3">Methode 2</td></tr>
<tr><td>intergemeentelijk</td><td>Methode 2b</td><td colspan="3">-</td></tr>
<tr><td>zoals beschikbaar</td><td>individueel</td><td>-</td><td colspan="3">Methode 3</td></tr>
</table>

2.2.2 Datavalidatie

De validatie van de ingevulde vragenlijsten bestond uit twee luiken, nl. de validatie van de ontvangen gegevens en de validatie van de ingezonden documentatie ter onderbouwing van een eigen methode of afwijking van de OVAM-standaardwaarden.

Bij de validatie van de gemelde gegevens werd er gekeken naar:
- inputfouten zoals duizendfouten, ontbrekende parameters of uitzonderlijke waarden;
- logische fouten zoals dubbelmeldingen;
- periodiciteit van de meldingen, indien van toepassing;
- afwijkende waarden o.b.v. de gemelde hoeveelheden binnen eenzelfde risicoklasse (zie 2.2.4);
- afwijkende waarden in vergelijking met de voorgaande IZAS-bevragingen over 2023[9] en 2024[10].

Bij fouten of afwijkende waarden, werd er steeds teruggekoppeld met de betreffende respondent en bijkomende informatie gevraagd ter validatie van de gemelde gegevens. Afhankelijk van het antwoord van de respondent, werd de betwiste waarde of input gevalideerd, gecorrigeerd, aangepast of uitgesloten. Wanneer geen antwoord werd ontvangen van de respondent, werd gevalideerd of aangepast op basis van expertise en historiek binnen OVAM. Waar dit niet mogelijk was of leidde tot afwijkende resultaten, werd de waarde uitgesloten. Wanneer een respondent aangaf een bepaalde activiteit wel uit te voeren, maar geen gegevens had over de ingezamelde hoeveelheden, werd deze proactief gecontacteerd om dit hiaat trachten in te vullen, bijv. door op zoek te gaan naar gegevens die voldoen aan de vereisten van een andere monitoringsmethode.

Bij de validatie van een hoeveelheid gemeld op basis van een eigen methode, werd een reconstructie van de bepaling van de hoeveelheid uitgevoerd. De reconstructie gebeurde aan de hand van de ingediende documentatie, met als doel te onderzoeken of de gegevensbasis robuust was of er gegevens ontbraken. Gevraagde afwijkingen van de OVAM-standaardwaarden van de toerekenfactoren en soortelijke gewichten werden eveneens gevalideerd aan de hand van de ingediende toelichting en/of documentatie.
De betreffende gemeente werd, indien nodig, gecontacteerd met de vraag voor bijkomende gegevens of toelichting. Wanneer deze niet of onvoldoende beschikbaar waren, werd respectievelijk de gemelde hoeveelheid niet mee opgenomen in de resultaten of werden de standaardwaarden toegepast.

2.2.3 Volledigheid van een melding

Om gemelde hoeveelheden op een juiste manier te kunnen interpreteren in het kader van verdere analyse, werd voor elke melding per combinatie van IZAS-stroom en fractie de ‘status’ bepaald. Dit concept ‘status’ beschrijft in het kader van deze studie de volledigheid van de melding, afgeleid van de gemelde gegevens in de IZAS-vragenlijst en na validatie. Tabel 3 stelt de mogelijke statussen voor en licht toe wat hun betekenis is en de manier waarop ze bepaald werden op basis van de ingevulde IZAS-vragenlijsten.

[9] OVAM (2024). Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2023. OVAM, Mechelen, 67 p. Online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/resultaten-zwerfvuilmonitoring
[10] OVAM (2025). Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2024. OVAM, Mechelen, 72 p. Online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/resultaten-zwerfvuilmonitoring

Tabel 3: 'Status' van een melding per combinatie van IZAS-stroom en fractie, zijn betekenis en de manier waarop die bepaald werd op basis van de ingevulde IZAS-vragenlijsten en datavalidatie.

Status	Betekenis	Manier van bepaling
niet van toepassing	er is geen ingezamelde hoeveelheid om te melden	De respondent gaf aan de activiteit die leidt tot de bepaalde combinatie van IZAS-stroom en fractie niet uit te voeren. Er is bijgevolg geen ingezamelde hoeveelheid om te melden.
volledig	de volledige hoeveelheid is gekend op basis van de gemelde gegevens	De respondent gaf aan de activiteit die leidt tot de bepaalde combinatie van IZAS-stroom en fractie uit te voeren en meldde alle nodige gegevens voor een correcte bepaling van de hoeveelheid.
partieel	de hoeveelheid is deels gekend op basis van de gemelde gegevens	– De respondent gaf aan de activiteit die leidt tot de bepaalde combinatie van IZAS-stroom en fractie uit te voeren, maar beschikte slechts over de nodige gegevens om een valide melding te doen voor een deel van de totaal ingezamelde hoeveelheid. OF – Slechts de gemelde gegevens voor een deel van de totaal ingezamelde hoeveelheid werden weerhouden na datavalidatie.
onbekend	de hoeveelheid is niet gekend	– De respondent gaf aan de activiteit die leidt tot de bepaalde combinatie van IZAS-stroom en fractie wel uit te voeren, maar beschikte niet over de nodige gegevens om een valide melding te doen of de gemelde gegevens werden niet weerhouden na datavalidatie. OF – De respondent gaf aan de bepaalde IZAS-stroom selectief in te zamelen, maar deed vervolgens geen valide melding van één van de fracties of de gemelde gegevens voor een fractie werden niet weerhouden na datavalidatie.
geen antwoord	de hoeveelheid is niet gekend	Er werd geen ingevulde IZAS-vragenlijst ontvangen van de respondent. Het is dus niet geweten of de respondent de activiteit al dan niet uitvoerde in het referentiejaar.

In de analyse werd status 'geen antwoord' op dezelfde manier behandeld als status 'onbekend'.

2.2.4 Risicoklassen gemeenten en steden

Naar analogie met andere studies binnen de Vlaamse zwerfvuilmonitoring werd gekozen om de gemeenten en steden te stratificeren op basis van de 'Belfiusclusters', zoals beschreven in een onderzoek van Belfius in 2018[11]. Deze indeling in 16 clusters combineert enkele factoren die relevant zijn voor het verklaren van de aanwezigheid van zwerfvuil zoals het armoederisico, het aandeel toeristen, de aanwezigheid van industrie en diensten, het aantal inwoners en de centrumfunctie van een gemeente. Vervolgens werden deze 16 clusters door de OVAM samengevoegd tot drie groepen gemeenten, volgens een inschatting op het risico op de aanwezigheid van zwerfvuil. Bijlage 1 toont de toewijzing van de Belfiusclusters aan één van de drie risicoklassen, Bijlage 2 toont de gemeenten per risicoklassen. Tabel 4 vat het aantal gemeenten dat in deze categorieën valt samen met de overeenkomstige inwonersaantallen.

Tabel 4: Aantallen en aandeel van de gemeenten en hun inwoners volgens 'risico op de aanwezigheid van zwerfvuil'.

	Hoog risico (HR)		Matig risico (MR)		Laag risico (LR)	
Aantal gemeenten	21	7%	70	23%	194	70%
Inwonersaantal*	1 909 090	28%	2 106 122	31%	2 883 138	41%

* per 1 januari 2026, Statbel https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking#figures

2.2.5 Berekening hoeveelheden per afvalstroom (omzettingen en toerekenfactoren)

Afhankelijk van de afvalstroom en de gemelde gegevens, werden een aantal berekeningsstappen gemaakt om tot de hoeveelheid zwerfvuil op de grond of correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken te komen. De hierna vermelde OVAM-standaardwaarden voor soortelijk gewicht en toerekenfactor aan het zwerfvuil op de grond of correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken zijn terug te vinden in Tabel 1 (zie 2.2.1).

Voor elke gemelde hoeveelheid, onafhankelijk van de stroom, fractie of gebruikte meetmethode, werd bevraagd op **welke periode** ze van toepassing was. Als dit niet voor het hele referentiejaar was, werd gevraagd om de start- en einddatum in te geven van de periode en de reden waarom de gemelde hoeveelheid niet van toepassing was op het hele referentiejaar. Afhankelijk van de situatie werd dan wel of niet geëxtrapoleerd naar de rest van het jaar proportioneel met het aantal dagen in de gemelde periode. Er werd niet geëxtrapoleerd:

- als het een omschakeling betrof gedurende het jaar van de ene naar de andere monitoringsmethode (m.a.w. meldingen met aaneensluitende periodes voor dezelfde combinatie van IZAS-stroom en fractie)
- als het een eenmalig event betrof tijdens een beperkte periode, bijv. een Mooimakers-actie
- als het een deelperiode betrof, bijv. een kwartaalmelding, als onderdeel van een volledige jaarmelding
- als het aantal dagen van de gemelde periode minder dan 31 was, tenzij na navraag bij de gemeente bleek dat het niet een eenmalig event betrof en beschouwd werd als een representatieve periode door de gemeente.

In alle andere gevallen werd er wel geëxtrapoleerd.

[11] Belfius Research (2018). Typologie van de Vlaamse & Brusselse gemeenten 2017. 45 p. https://www.belfius.be/publicsocial/NL/onze-expertise/onze-studies/typologie-van-de-gemeenten/index.aspx

Voor de hoeveelheden afval uit straatvuilnisbakken, gemeld via methode 3, gold een uitzondering. Extrapolatie was hier onnodig omdat het beschikbaar volume aan straatvuilnisbakken ingeschat werd door de ledigingsfrequentie op jaarbasis (zie lager). Enkel wanneer het een omschakeling van methode tijdens het referentiejaar betrof, was de periode relevant.

Voor gemeenten werd de hoeveelheid **machinaal veegvuil** overgenomen vanuit MATIS (volgens gewicht in ton). Hier werd vervolgens nog de toerekenfactor op toegepast die het gewichtsaandeel van het zwerfvuil in het machinaal veegvuil vertegenwoordigt (zie Tabel 1). In de IZAS-vragenlijst werden de gemeenten enkel bevraagd over de gebruikte meetmethode(n) en de relevante parameters bij het bepalen van de hoeveelhe(i)d(en) gemeld in MATIS.

De bevraagde agentschappen en provincies meldden de ingezamelde hoeveelheid **machinaal veegvuil** en de relevante parameters afhankelijk van de gebruikte meetmethode. Tabel 5 toont welke factoren gebruikt werden om van de gemelde gegevens tot de hoeveelheid zwerfvuil in het machinaal veegvuil, uitgedrukt in ton, te komen:

- Het gewichtsaandeel zwerfvuil geeft aan welk aandeel van het machinaal veegvuil werd toegekend aan het zwerfvuil op de grond. Respondenten konden niet afwijken van de OVAM-standaardwaarde (zie Tabel 1).
- Het soortelijk gewicht van het machinaal veegvuil werd gebruikt om een volume om te zetten naar een gewicht.

Tabel 5: Per monitoringsmethode voor het machinaal veegvuil de gegevens die gemeld moesten worden en de berekeningen die werden toegepast op deze gegevens om te komen tot de hoeveelheid zwerfvuil in het machinaal veegvuil (in ton). Van toepassing voor provincies en agentschappen.

MACHINAAL VEEGVUIL	Gemelde gegevens					Bepaling zwerfvuil in ton door toepassen van ...			
Monitorings-methode	gewicht (ton)	allocatiefactor (%)	aantal gevulde veegwagens per type	volume per type veegwagen (L)	soortelijk gewicht (kg/L)	andere factoren	allocatiefactor	soortelijk gewicht	gewichtsaandeel zwerfvuil
Methode 1	✓								✓
Methode 2			✓ individueel	✓	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type veegwagen en aantal gevulde veegwagens per type		✓	✓
Eigen methode	✓								✓

* bij afwijking van de OVAM-standaardwaarde

Voor het **manueel veegvuil** geeft Tabel 6 weer welke factoren werden toegepast om van de gemelde gegevens tot de hoeveelheid zwerfvuil in het manueel veegvuil in ton te komen, afhankelijk van de gebruikte monitoringsmethode.

- De allocatiefactor (methode 1b) werd bepaald op basis van het aandeel van gevulde recipiënten per volume van de individuele gemeente in de intergemeentelijke inzameling.
- Het gewichtsaandeel zwerfvuil geeft aan welk aandeel van het manueel veegvuil werd toegekend aan het zwerfvuil op de grond. Voor het niet-selectief ingezameld veegvuil of de restfractie van het veegvuil bedroeg deze standaard 80%, voor de pmd-fractie 100%. Om pmd selectief in te zamelen werd aangenomen dat het gebruik van een prikker of grijper noodzakelijk is, met verwaarloosbare vervuiling door grond, bladeren e.a. die bijv. bij het niet-selectief vegen van een oppervlak wel verzameld werden.
- Het soortelijk gewicht van het manueel veegvuil werd gebruikt om een volume om te zetten naar een gewicht.

Tabel 6: Per monitoringsmethode voor het manueel veegvuil de gegevens die gemeld moesten worden en de berekeningen die werden toegepast op deze gegevens om te komen tot de hoeveelheid zwerfvuil in het manueel veegvuil (in ton).

MANUEEL VEEGVUIL	Gemelde gegevens					Bepaling zwerfvuil in ton door toepassen van ...			
Monitorings-methode	gewicht (ton)	aantal recipiënten per type	volume per type recipiënt (L)	soortelijk gewicht (kg/L)	gewichtsaandeel zwerfvuil (%)	andere factoren	allocatiefactor	soortelijk gewicht	gewichtsaandeel zwerfvuil
Methode 1a	✓				✓*				✓
Methode 1b	✓	✓ individueel & intergemeentelijk; zoals gevuld	✓		✓*		✓		✓
Methode 2		✓ individueel; zoals gevuld	✓	✓*	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type recipiënt en aantal gevulde recipiënten per type		✓	✓
Methode 3		✓ individueel; zoals meegegeven	✓	✓*	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type recipiënt en aantal meegegeven recipiënten per type		✓	✓
Eigen methode	✓				✓*				✓

* bij afwijking van de OVAM-standaardwaarde

Voor het **zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers** toont Tabel 7 welke factoren werden toegepast om van de gemelde gegevens tot de hoeveelheid zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers in ton te komen.

- De allocatiefactor (methode 1b) werd bepaald op basis van het aandeel van gevulde recipiënten per volume vanop het grondgebied van de individuele gemeente in de intergemeentelijke inzameling.
- Het gewichtsaandeel zwerfvuil bedroeg bij het opruimen door vrijwilligers steeds 100%: er werd aangenomen dat het opruimen gebeurde door middel van grijpers of prikkers, met verwaarloosbare vervuiling door grond, bladeren e.a.
- Het soortelijk gewicht werd gebruikt om een berekend volume om te zetten naar een gewicht.
- Bij toepassing van methode 3 werd een gemiddelde vullingsgraad van 50% toegepast om te corrigeren voor zakken die niet volledig gevuld werden en uitgedeelde zakken die niet gebruikt worden.

Tabel 7: Per monitoringsmethode voor het zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers de gegevens die gemeld moesten worden en de berekeningen die werden toegepast op deze gegevens om te komen tot de hoeveelheid zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers (in ton).

ZWERFVUIL OPGERUIMD DOOR VRIJWILLIGERS Monitorings-methode	Gemelde gegevens				Bepaling zwerfvuil in ton door toepassen van ...		
	gewicht (ton)	aantal recipiënten per type	volume per type recipiënt (L)	soortelijk gewicht (kg/L)	andere factoren	allocatiefactor	soortelijk gewicht
Methode 1a	✓						
Methode 1b	✓	✓ individueel & intergemeentelijk; zoals gevuld	✓			✓	
Methode 2		✓ individueel; zoals gevuld	✓	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type recipiënt en aantal gevulde recipiënten per type		✓
Methode 3		✓ individueel; zoals meegegeven	✓	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type recipiënt en aantal meegegeven recipiënten per type; toepassing van 50% vullingsgraad		✓
Eigen methode	✓						

* bij afwijking van de OVAM-standaardwaarde

Voor het **afval uit straatvuilnisbakken** toont Tabel 8 welke factoren werden toegepast om van de gemelde gegevens tot de hoeveelheid correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken in ton te komen.

- De bepaling van de allocatiefactor bij intergemeentelijke rondes, verschilde naargelang de gebruikte methode:
  - Een gemeente die *methode 1b* toepaste, meldde het aantal ingezamelde 'volle eenheden' per type straatvuilnisbak, enerzijds voor de individuele gemeente en anderzijds voor alle gemeenten samen. Het aantal 'volle eenheden' per type straatvuilnisbak werd berekend door de gemeente als een vermenigvuldiging van het aantal ledigingen bekomen door tellingen gedurende het jaar met de (gemiddelde) vullingsgraad van dat type straatvuilnisbak. De allocatiefactor betrof het aandeel van de individuele gemeente in het totaal aantal volle eenheden van de intergemeentelijke ronde.
  - Een gemeente die *methode 1c* toepaste, meldde het aantal staatvuilnisbakken ter beschikking gesteld per type o.b.v. volume in de eigen gemeente en voor alle gemeenten samen die deel uitmaakten van een intergemeentelijke inzamelronde. De allocatiefactor betrof het aandeel van de individuele gemeente in het totaal aanwezige volume.

- Het gewichtsaandeel correct gedeponeerd afval geeft aan welk aandeel van het afval uit de straatvuilnisbakken werd toegekend aan het correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken. Het betrof het afval dat geen sluikstort in de straatvuilnisbakken was. Standaard werd 55% toegekend aan het correct gedeponeerd afval.
- Het soortelijk gewicht werd gebruikt om een berekend volume om te zetten naar een gewicht.
- Bij toepassing van methode 3 werd een gemiddelde vullingsgraad bevraagd. Als die niet gekend is werd een gemiddelde vullingsgraad van 50% toegepast.

Voor het berekenen van **de correctie op de restafvaldoelstelling** werden de berekende hoeveelheden (in ton) omgezet naar het aantal kilogram per inwoner op basis van de inwonersaantallen[12].

[12] per 1 januari 2026, Statbel (https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking#figures)

Tabel 8: Per monitoringsmethode voor het afval uit straatvuilnisbakken de gegevens die gemeld moesten worden en de berekeningen die werden toegepast op deze gegevens om te komen tot de hoeveelheid correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken (in ton).

AFVAL UIT STRAAT-VUILNIS-BAKKEN	Gemelde gegevens						Bepaling correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken in ton door toepassen van ...			
Monitorings-methode	gewicht (ton)	aantal straatvuilnisbakken per type	volume per type straatvuilnisbak (L)	ledigingsfrequentie per type straatvuilnisbak (per jaar)	soortelijk gewicht (kg/L)	gewichtsaandeel correct gedeponeerd afval (%)	andere factoren	allocatiefactor	soortelijk gewicht	gewichtsaandeel correct gedeponeerd afval
Methode 1a	✓					✓*				✓
Methode 1b	✓	✓ individueel & intergemeentelijk; in volle eenheden§	✓			✓*		✓		✓
Methode 1c	✓	✓ individueel & intergemeentelijk; zoals beschikbaar	✓			✓*		✓		
Methode 2		✓ individueel; in volle eenheden§	✓		✓*	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type straatvuilnisbak en aantal volle eenheden per type straatvuilnisbak		✓	✓
Methode 3		✓ individueel; zoals beschikbaar	✓	✓	✓*	✓*	✓ som van de producten van de matrices volume per type straatvuilnisbak, aantal straatvuilnisbakken per type en de ledigingsfrequentie (op jaarbasis) per type; gem. vullingsgraad indien gekend		✓	✓
Eigen methode	✓					✓*				✓

* bij afwijking van de OVAM-standaardwaarde

§ het aantal 'volle eenheden' is een vermenigvuldiging van het aantal ledigingen bekomen door tellingen gedurende het jaar met de (gemiddelde) vullingsgraad van dat type straatvuilnisbak.

2.2.6 Opschaling naar Vlaams niveau

Het doel is om tot een inschatting van de totale hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil op de grond in Vlaanderen te komen. Hiertoe werden onbekende hoeveelheden ingevuld en partiële hoeveelheden aangevuld voor de meldingen afkomstig van gemeenten en steden. Voor de gemeenten waarvan geen antwoord ontvangen werd, i.e. meldingen met status 'geen antwoord', werden de waarden als onbekende hoeveelheden beschouwd voor de inschatting.

Invulling van onbekende waarden gebeurde door imputatie op basis van de mediaan van het aantal kilogram per inwoner in 2025 van de gekende hoeveelheden zwerfvuil of correct gedeponeerd afval binnen eenzelfde risicoklasse voor elke combinatie van IZAS-stroom en fractie. De uiteindelijke imputatiewaarde betrof de vermenigvuldiging van deze mediaan met het aantal inwoners van de gemeente waar een gemelde hoeveelheid ontbrak. Partiële waarden werden op dezelfde manier ingevuld enkel wanneer de gemelde partiële hoeveelheid lager lag dan de imputatiewaarde. Tabel 9 toont de mediaanwaarden die werden gebruikt om de imputatiewaarde te berekenen evenals de steekproefgrootte van elk stratum.

Tabel 9: Medianen en steekproefgroottes in 2025 per combinatie van IZAS-stroom, fractie en risicoklasse voor de gemelde hoeveelheden in kilogram per inwoner. De medianen werden gebruikt om de imputatiewaarde voor ontbrekende hoeveelheden te berekenen.

	Risicoklasse ->	Hoog risico (N=21)		Matig risico (N=70)		Laag risico (N=194)	
IZAS-stroom	fractie	mediaan (kg/inw)	steekproef-grootte	mediaan (kg/inw)	steekproef-grootte	mediaan (kg/inw)	steekproef-grootte
Zwerfvuil in het machinaal veegvuil	niet-selectief	0,113	19	0,074	67	0,077	157
Zwerfvuil in het manueel veegvuil	rest of niet-sel.	0,770	18	0,154	59	0,083	69
	pmd	0,023	1	0,014	12	0,009	8
Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers	rest of niet-sel.	0,068	19	0,109	65	0,103	167
	pmd	0,008	6	0,010	32	0,010	61
Correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken	rest of niet-sel.	4,858	20	1,269	65	0,827	179
	pmd	0,111	4	0,019	8	0,020	16

Er werd gekozen om de gemelde hoeveelheden terug te schalen naar het aantal inwoners bij het bepalen van de mediaan om zo een geschaalde en meer genuanceerde imputatiewaarde te bekomen voor elke ontbrekende hoeveelheid. De mediaan werd als schatter gekozen, omdat de verdeling van de hoeveelheden per inwoner voor de steekproef van elk stratum geen normale verdeling volgt: veel gemeenten meldden een lage hoeveelheid per inwoner, enkele gemeenten meldden een (vele malen) hogere hoeveelheid per inwoner. In dat geval is de mediaan een meer robuuste schatter dan het gemiddelde. Figuur 2 demonstreert deze asymmetrische verdeling voor de stroom 'zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers', fractie rest voor de gemeenten in de risicoklasse 'zeer laag' aan de hand van een histogram en boxplot. De steekproef voor elk stratum bestaat uit de gemelde hoeveelheden voor die combinatie van IZAS-stroom en fractie van gemeenten binnen dezelfde risicoklassen met status 'volledig'.

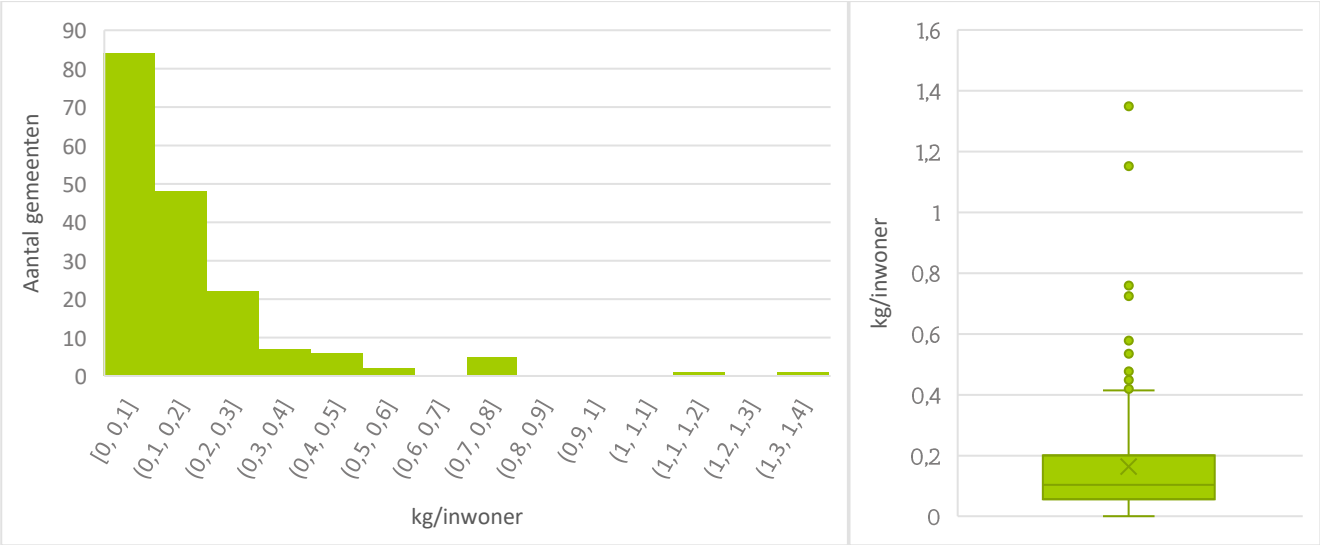

Figuur 2: Voorbeeld van asymmetrische verdeling, in dit geval van de gemelde hoeveelheden zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers, fractie rest (met status 'volledig') voor de risicoklasse 'laag risico', teruggerekend naar kilogram per inwoner. Links weergegeven in een histogram, rechts als een boxplot.

Voor elke gemeente met één of meer onbekende waarden werd deze waarde ingevuld met de berekende imputatiewaarde. Vervolgens werd de totale hoeveelheid zwerfvuil op de grond en correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken berekend door de som te maken van de waarden van elke gemeente voor elke combinatie van IZAS-stroom en fractie (zie Tabel 1).

Voor de gemelde gegevens **van Vlaamse agentschappen en de provincies** werd de keuze gemaakt om de ontbrekende waarden niet te imputeren. Voor de agentschappen zijn de zwerfvuilaanpak en terreinwerking onderling te uiteenlopend, voor de provinciale domeinen is er te weinig inzicht in de zwerfvuilaanpak om een correcte onafhankelijke variabele te selecteren om de imputatie op te baseren. Enkel de gemelde hoeveelheden werden gebruikt om de hoeveelheden zwerfvuil op de grond en correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken te bepalen. Het **Vlaamse totaalcijfer** voor beide afvalgroepen bestaat vervolgens uit de som van de resultaten van gemeenten (na opschaling door imputatie), Vlaamse agentschappen en provincies.

2.3 RESULTATEN

2.3.1 Responsgraad en volledigheid

2.3.1.1 Gemeenten en steden

Gemeenten en steden meldden ofwel via de IZAS-vragenlijst ofwel via MATIS de nodige gegevens. Via de vragenlijst dienden 89,3% of 228 van de 253 gemeenten tijdig in (voor of op 30 april 2025, zie Figuur 3). Van de overige 25 gemeenten dienden alle nog een ingevulde vragenlijst in na de deadline. Via MATIS meldden alle 29 gemeenten de nodige gegevens. De finale **responsgraad** bedroeg zo 100%.

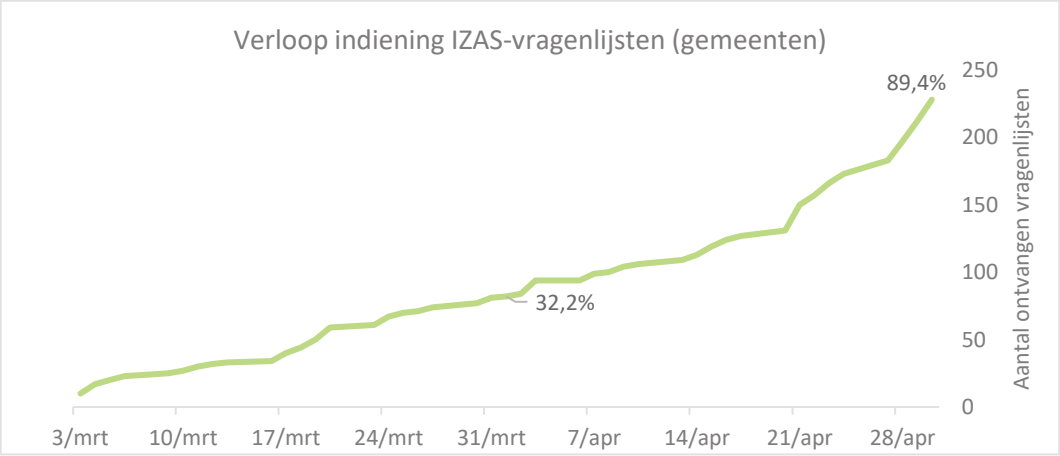

Figuur 3: Aantal ontvangen IZAS-vragenlijsten van opening op 03/03/2026 tot de deadline op 30/4/2026. De percentages geven het aandeel van Vlaamse gemeenten en steden die respectievelijk 1 maand na de start en op de deadline een ingevulde vragenlijst hadden ingediend.

Figuur 4 toont de volledigheid van de ontvangen gegevens voor elke combinatie van IZAS-stroom en fractie voor de gemeenten. Met betrekking tot de **uitgevoerde activiteiten** binnen de scope van de bevraging, waren het machinaal vegen, de inzet van vrijwilligers en de inzet van straatvuilnisbakken bij meer dan 90% van de gemeenten onderdeel van de activiteiten binnen het zwerfvuilbeleid. Manueel vegen werd in mindere mate uitgevoerd, nl. door iets meer dan twee derde van de gemeenten. Slechts een minderheid van de gemeenten zamelde selectief in in 2025: 13% bij het manueel vegen en 14% bij het ledigen van de straatvuilnisbakken. Het aandeel gemeenten waar selectief werd ingezameld door vrijwilligers, ligt wel aanzienlijk hoger, nl. 51%.

Verhoudingsgewijs was de hoeveelheid het meest gekend bij machinaal vegen en afval uit de straatvuilnisbakken, nl. 93%[13] van alle gemeenten die deze activiteiten uitvoerden, kenden ook de ingezamelde hoeveelheden. Verder vertoonde ook zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers, fractie rest, een

[13] De aandelen betreffen steeds de aandelen die betrekking hebben op de gemeenten die aangaven de overeenkomstige activiteit uit te voeren, m.a.w. met uitsluiting van de meldingen met status 'niet van toepassing'. Bij gebrek aan informatie, werden de gemeenten waarvoor we geen antwoord ontvingen behandeld alsof ze alle activiteiten uitvoerden.

hoge volledigheid van gegevens, nl. 89%. Bij manueel vegen waren voor de restfractie 75% van de hoeveelheden gekend, voor de pmd-fractie 58%. Voor de pmd-fractie van het zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers kende 68% van de gemeenten de ingezamelde hoeveelheid volledig. De hoeveelheid pmd-afval ingezameld via de straatvuilnisbakken was gekend bij 72% van de gemeenten die pmd afzonderlijk inzamelden.

61% of 175 gemeenten deden een volledige melding voor alle combinaties van IZAS-stromen en fracties waarvoor ze aangaven die uit te voeren. Bij 38% of 108 gemeenten was voor één tot alle behalve één van de uitgevoerde activiteiten de ingezamelde hoeveelheid niet of enkel deels gekend. 0,7% of twee gemeenten kenden geen enkele hoeveelheid.

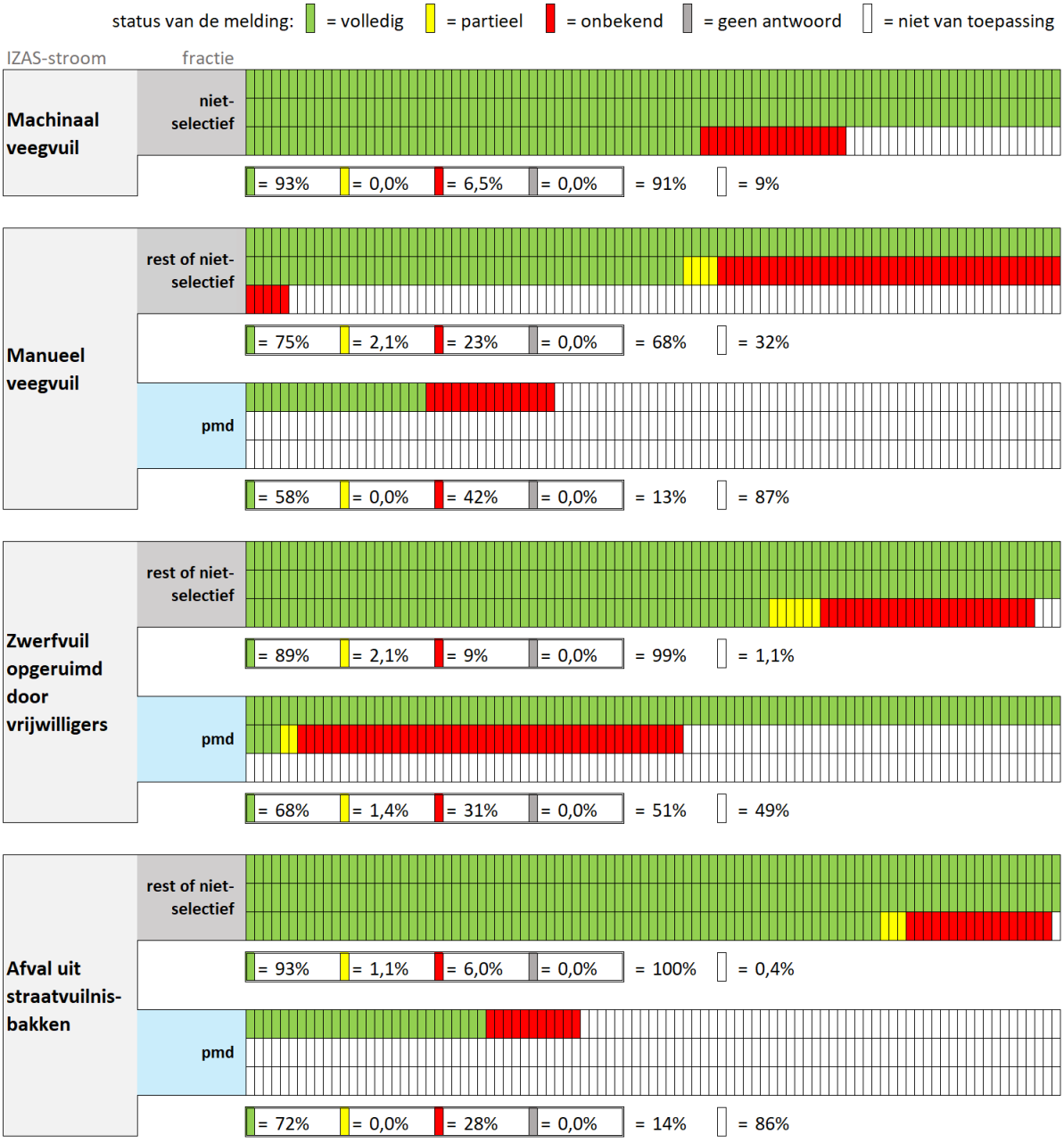

Figuur 4: Overzicht van de volledigheid van de gemelde gegevens over 2025 per combinatie van IZAS-stroom en fractie. Per combinatie van stroom en fractie stelt elke cel één van de 285 Vlaamse gemeenten en steden voor. De percentages in het dubbel-omrande kader (groene, gele, rode en grijze cellen) zijn de aandelen binnen de groep van gemeenten die de activiteit uitvoeren. Buiten het dubbel-omrande kader stellen de percentages het aandeel in de populatie voor: gemeenten die de activiteit wel uitvoeren vs. zij die ze niet uitvoeren (witte cellen).

2.3.1.2 Agentschappen en provincies

Alle bevraagde agentschappen en provinciebesturen leverden gegevens aan in de mate dat ze beschikbaar waren. Tabel 10 toont de status[14] van de meldingen per respondent in deze groep.

Machinaal vegen werd volgens de meldingen enkel door de provincie Vlaams-Brabant uitgevoerd. Geen enkel agentschap voerde machinaal vegen uit. De inzet lag voornamelijk bij manueel vegen (zowel selectief als niet-selectief) en, voor de provincies, AWV en DVW, bij straatvuilnisbakken. Zwerfvuilvrijwilligers waren in 2025 actief op het openbaar domein in beheer van ANB, DVW en de provincie Vlaams-Brabant.

Tabel 10: Overzicht van de volledigheid van de gemelde gegevens van de Vlaamse agentschappen en provinciebesturen per combinatie van IZAS-stroom en fractie.

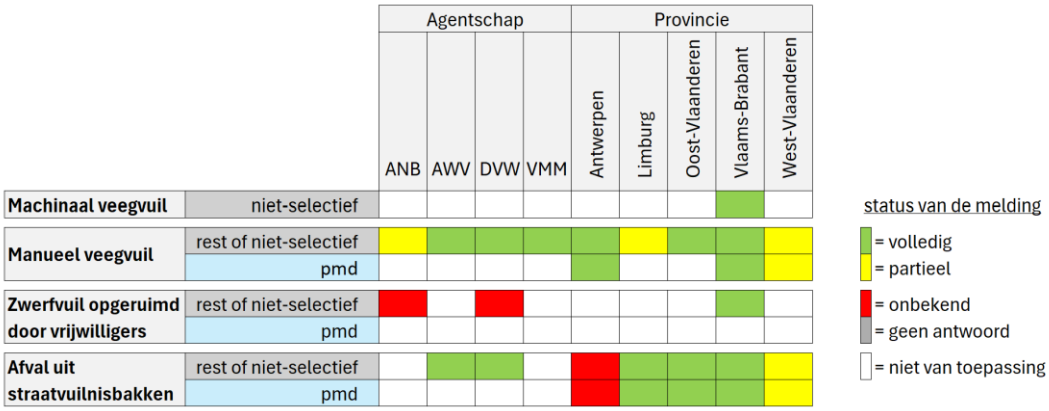

2.3.2 Gebruikte monitoringsmethoden

68% van de monitoringsmethoden die gemeenten toepasten voor het opvolgen van de ingezamelde hoeveelheden voor de verschillende IZAS-stromen betroffen een rechtstreekse gewichtsbepaling (m.a.w. een weging, methode 1). Verder betrof 21% een rechtstreekse volumebepaling (methode 2), 6,5% een onrechtstreekse volumebepaling (methode 3) en 4,6% een eigen methode, zie Figuur 5. Voor alle combinaties van IZAS-stromen en fracties, was gewichtsbepaling de meest gebruikte methode. De enige uitzondering hierop was de bepaling van de hoeveelheden pmd opgeruimd door zwerfvuilvrijwilligers: hier werd voor 64% een volumebepaling gebruikt. Bijlage 3 toont de verdeling van de gebruikte monitoringsmethoden per combinatie van IZAS-stroom en fractie.

[14] Zie 2.2.3 voor toelichting van de status van een melding.

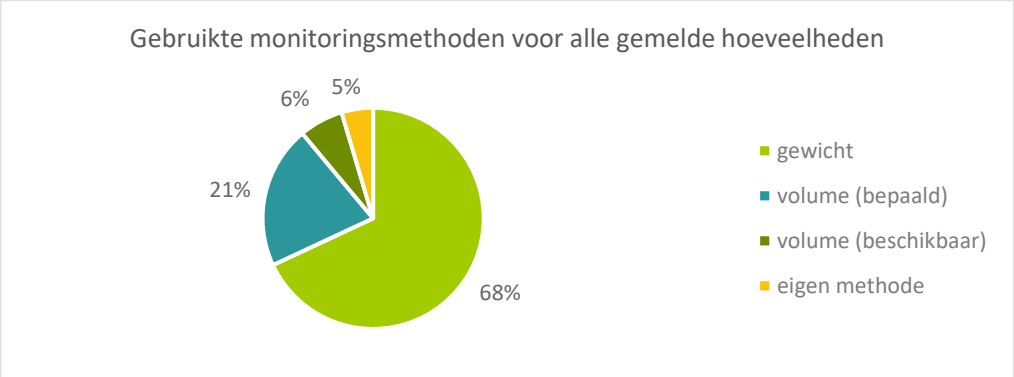

Figuur 5: Weergave van de aandelen van de gebruikte monitoringsmethoden door gemeenten in 2025, voor alle gekende, gemelde hoeveelheden van alle combinaties van IZAS-stromen en fracties. N = 1130.

2.3.3 Resultaten zwerfvuil op de grond

2.3.3.1 Vlaanderen

In 2025 werd er in Vlaanderen in totaal 6.874,21 ton zwerfvuil ingezameld door de bevraagde actoren. Tabel 11 toont de resultaten op basis van de gemelde gegevens en na imputatie van ontbrekende waarden (zie 2.2.6). Imputatie vertegenwoordigde 4,7% van het totaal (320,43 ton). Het meeste zwerfvuil werd niet-selectief of als restafval ingezameld, slechts 0,9% betrof gescheiden ingezameld pmd-afval. Gemeenten en steden waren verantwoordelijk voor de inzameling van 84% van al het zwerfvuil, de overige 16% werd ingezameld door de agentschappen en provincies.

Volgens de doelstelling mag in 2030 de ingezamelde hoeveelheid zwerfvuil op de grond niet hoger liggen dan 5.297,22 ton ofwel een daling van 20% t.o.v. de nulmeting in 2023. De hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil in 2025 was 23% (1 576,99 ton) verwijderd van deze doelstelling.

Via manueel vegen werd het meeste zwerfvuil ingezameld, nl. 4 999,41 ton of 72,7% van de totale hoeveelheid, zie Figuur 6. Vrijwilligers stonden in voor 17,6% van het totaal (1209,43 ton) en via machinaal vegen werd bijna 10% van het zwerfvuil ingezameld (9,7%; 665,37 ton).

Tabel 11: Schatting van de hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil op de grond in Vlaanderen in 2025 per bevraagde fractie en voor alle fracties samen, in ton en met het aandeel per actorengroep. Tussen haakjes staat het aandeel van de fracties in de totale hoeveelheid.

	Fractie	Gemeenten & steden	Agentschappen & provincies	Totaal
Ingezameld zwerfvuil (ton) in Vlaanderen, 2025	rest / niet-sel.	5 720,03 *84%*	1 094,32 *16%*	6 814,35 *(99,1%)*
	pmd	55,07 *92%*	4,79 *8%*	59,86 *(0,9%)*
	alle	**5 775,11** *84%*	**1 099,11** *16%*	**6 874,21**
Doelstelling 2030 (ton) ***>afstand tot de doelstelling***	alle			5.297,22 *23%*

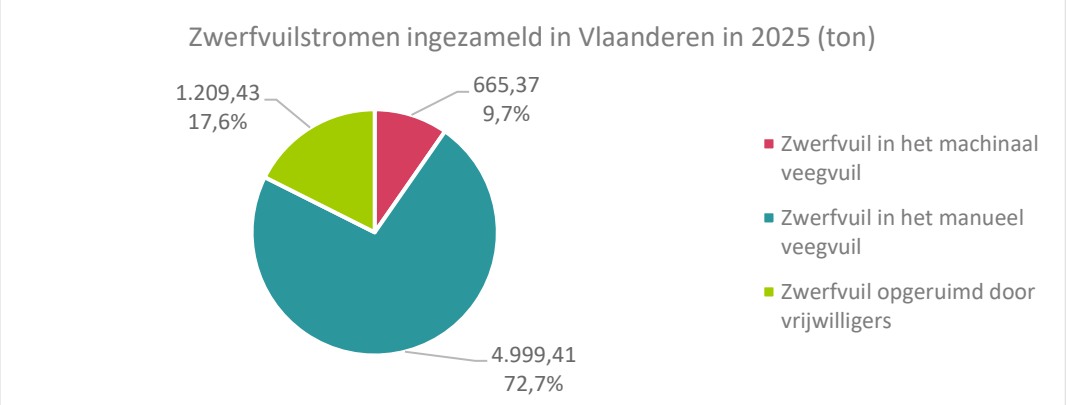

Figuur 6: Hoeveelheid (in ton) en aandeel van de verschillende zwerfvuilstromen in de totale hoeveelheid ingezameld zwerfvuil op de grond in Vlaanderen in 2025.

2.3.3.2 Door gemeenten en steden

In 2025 werd er door de Vlaamse gemeenten en steden in totaal 5 775,11 ton zwerfvuil ingezameld, goed voor 84% van al het ingezamelde zwerfvuil. Tabel 12 toont de resultaten, enerzijds zoals gemeld, anderzijds na imputatie van de ontbrekende en partiële waarden (zie 2.2.6). 5,5% van de totale hoeveelheid was het gevolg van de imputatie van ontbrekende en partiële waarden. Dit aandeel verschilde sterk, afhankelijk van de IZAS-stroom en fractie. Voornamelijk voor de pmd-fractie ontbraken nog vaak gegevens: 24,5% van de schatting voor ingezameld pmd-zwerfvuil werd bekomen door imputatie. Op het niveau van de IZAS-stromen, waren de geïmputeerde aandelen gelijkaardig: 3,8% voor zwerfvuil in het machinaal vegen, 4,6% voor zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers en 6,1% voor zwerfvuil in het manueel vegen.

Uit Figuur 7 blijkt dat iets meer dan twee derde (67,5%) van de totale hoeveelheid zwerfvuil ingezameld werd via manueel vegen, een klein vijfde (20,9%) is afkomstig van vrijwilligersactiviteit en iets meer dan een tiende (11,5%) is afkomstig van machinaal vegen.

Tabel 12: Hoeveelheid zwerfvuil op de grond (in ton) in 2025 ingezameld door de Vlaamse gemeenten, met indeling per IZAS-stroom en fractie. De laatste kolom toont het aandeel van de hoeveelheid dat bekomen werd door imputatie van ontbrekende waarden.

Stroom	Fractie		Hoeveelheid (ton) – gemeenten 2025	Aandeel geïmputeerd
Zwerfvuil in het machinaal veegvuil	niet-selectief	*zoals gemeld*	*639,97*	
		na imputatie	665,37	3,8%
Zwerfvuil in het manueel veegvuil	rest / niet-sel.	*zoals gemeld*	*3 652,53*	
		na imputatie	3 888,60	6,1%
	pmd	*zoals gemeld*	*9,28*	
		na imputatie	12,21	24,0%
	alle	*zoals gemeld*	*3 661,80*	
		na imputatie	3 900,81	6,1%
Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers	rest / niet-sel.	*zoals gemeld*	*1 120,61*	
		na imputatie	1 166,07	3,9%
	pmd	*zoals gemeld*	*32,29*	
		na imputatie	42,87	24,7%
	alle	*zoals gemeld*	*1 152,90*	
		na imputatie	1 208,94	4,6%
Ingezameld zwerfvuil (alle stromen)	rest / niet-sel.	*zoals gemeld*	*5 413,10*	
		na imputatie	5 720,03	5,4%
	pmd	*zoals gemeld*	*41,57*	
		na imputatie	55,07	24,5%
	alle	*zoals gemeld*	*5 454,67*	
		na imputatie	**5 775,11**	**5,5%**

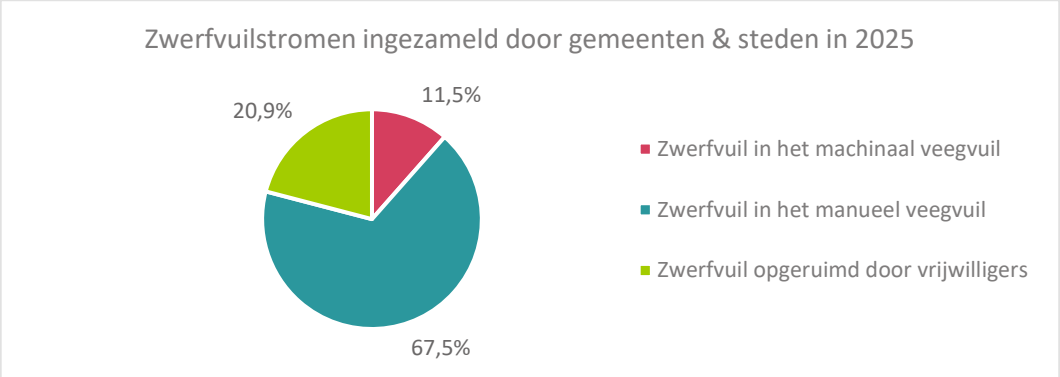

Figuur 7: Aandelen van de verschillende zwerfvuilstromen in de totale hoeveelheid ingezameld zwerfvuil op de grond door de Vlaamse gemeenten en steden in 2025.

Bijlage 4 toont de resultaten van het ingezamelde zwerfvuil op gemeenteniveau. Het betreft de resultaten zonder imputatie van ontbrekende of partiële waarden, dus volgens de hoeveelheden zoals gemeld door de gemeenten. Zoals toegelicht in 2.1 werden de hoeveelheden ingezameld zwerfvuil in mindering gebracht van het ingezamelde restafval op gemeentelijk niveau. De impact hiervan op de restafvaldoelstellingen voor gemeenten en hun afvalintercommunales is onderdeel van het rapport 'Huishoudelijk afval in Vlaanderen in 2025'[15].

2.3.3.3 Door agentschappen en provincies

In 2025 werd er door de Vlaamse agentschappen en provinciebesturen in totaal 1 099,11 ton zwerfvuil op de grond ingezameld. Tabel 13 toont de resultaten voor elk agentschap en provincie. De grootste hoeveelheden werden gemeld door het AWV (717,18 ton), gevolgd door DVW (321,92 ton). De overgrote meerderheid (99,95%) betrof het zwerfvuil ingezameld via manueel vegen, fractie rest/niet-selectief, zoals ook duidelijk uit Figuur 8.

[15] OVAM (2026). Huishoudelijk afval in Vlaanderen in 2025. OVAM, Mechelen, 42 p. Online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/cijfers-huishoudelijk-afval

Tabel 13: Hoeveelheid zwerfvuil op de grond (in ton) in 2025 ingezameld door de Vlaamse agentschappen en provincies, met indeling per combinatie van IZAS-stroom en fractie.

Stroom	Fractie	ANB	AWV	DVW	VMM	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Zwerfvuil in het machinaal veegvuil	**niet-sel.**	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	**0,01**	*n.v.t.*	**0,01**
Zwerfvuil in het manueel veegvuil	rest / niet-sel.	24,09	717,18	321,92	6,40	8,16	1,20	6,73	5,15	3,00	1 093,82
	pmd	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	4,29	*n.v.t.*	*n.v.t.*	0,09	0,41	4,79
	alle	**24,09**	**717,18**	**321,92**	**6,40**	**12,45**	**1,20**	**6,73**	**5,23**	**3,40**	**1 098,60**
Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers	rest / niet-sel.	*onb*	*n.v.t.*	*onb*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	0,50	*n.v.t.*	0,50
	pmd	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	0,00
	alle	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,50**	**0,00**	**0,50**
Opgeruimd zwerfvuil op de grond (alle stromen)	rest / niet-sel.	24,09	717,18	321,92	6,40	8,16	1,20	6,73	5,65	3,00	1 094,32
	pmd	0,00	0,00	0,00	0,00	4,29	0,00	0,00	0,09	0,41	4,79
	alle	**24,09**	**717,18**	**321,92**	**6,40**	**12,45**	**1,20**	**6,73**	**5,74**	**3,40**	**1 099,11**

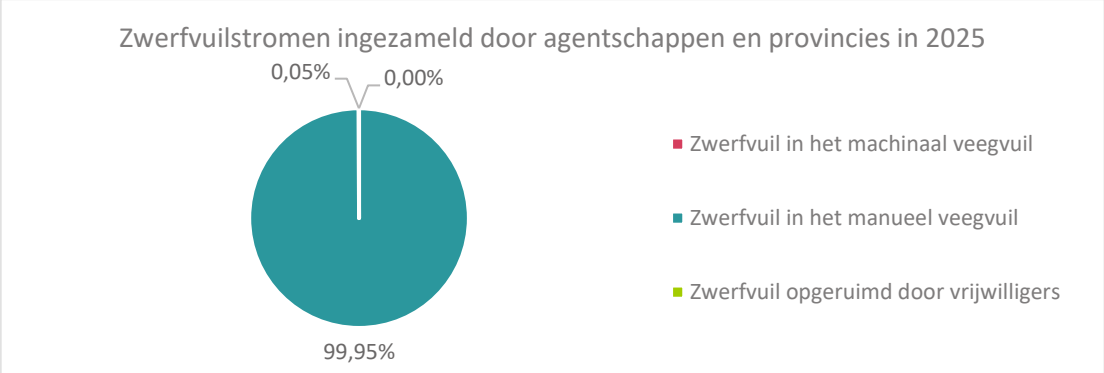

Figuur 8: Aandelen van de verschillende zwerfvuilstromen in de totale hoeveelheid ingezameld zwerfvuil op de grond door de Vlaamse agentschappen en provincies in 2025.

2.3.4 Resultaten correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken

2.3.4.1 Vlaanderen

In 2025 werd in Vlaanderen 16 898,46 ton correct gedeponeerd afval ingezameld via de straatvuilnisbakken op openbaar toegankelijk domein. 'Correct gedeponeerd' doelt op het aandeel in de straatvuilnisbakken dat niet als sluikstort beschouwd werd. Tabel 14 toont de resultaten op basis van de gemelde gegevens en na imputatie van ontbrekende waarden (zie 2.2.6). Imputatie vertegenwoordigde 2,6% van het totaal (433,72 ton). Het pmd-afval vertegenwoordigde slechts 0,4% van het correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken. Gemeenten en steden waren verantwoordelijk voor de inzameling van 97% van het afval uit straatvuilnisbakken, de overige 3% werd ingezameld door de agentschappen en provincies.

Tabel 14: Schatting van de hoeveelheid correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken in Vlaanderen in 2025 per bevraagde fractie en voor alle fracties samen, in ton en het aandeel per actorengroep. Tussen haakjes staat het aandeel van de fracties in de totale hoeveelheid.

	Fractie	Gemeenten & steden	Agentschappen & provincies	Totaal
Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken (ton) in Vlaanderen, 2025	rest / niet-sel.	16 325,33 *97%*	510,89 *3%*	16 836,22 *(99,6%)*
	pmd	46,46 *75%*	15,78 *25%*	62,25 *(0,4%)*
	alle	**16 371,79** *97%*	**526,67** *3%*	**16 898,46**

2.3.4.2 Door gemeenten en steden

In 2025 werd er door de Vlaamse gemeenten en steden in totaal 16 371,79 ton correct gedeponeerd afval ingezameld. Tabel 15 toont de resultaten, enerzijds zoals gemeld, anderzijds na imputatie van de ontbrekende en partiële waarden (zie 2.2.6). 2,6% van de totale hoeveelheid was een gevolg van de imputatie van ontbrekende waarden.

Tabel 15: Hoeveelheid correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken (in ton) in 2025 ingezameld door de Vlaamse gemeenten, met indeling per fractie. De laatste kolom toont het aandeel van de hoeveelheid dat bekomen werd door imputatie van ontbrekende waarden.

Stroom	Fractie		Hoeveelheid (ton) – gemeenten 2025	Aandeel geïmputeerd
Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken	rest / niet-sel.	*zoals gemeld*	*15 899,37*	
		na imputatie	16 325,33	2,6%
	pmd	*zoals gemeld*	*38,70*	
		na imputatie	46,46	16,7%
	alle	*zoals gemeld*	*15 938,07*	
		na imputatie	**16 371,79**	**2,6%**

2.3.4.3 Door agentschappen en provincies

Tabel 16 toont de resultaten voor het correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken ingezameld in 2025 door de Vlaamse agentschappen en provincies. De grootste hoeveelheid werd gemeld door AWV, nl. 395,95 ton of 75% van de totale gemelde hoeveelheid. Behalve een geringe hoeveelheid gemeld door DVW (1,43 ton), is de overige 25% toe te schrijven aan de inzameling door de provinciebesturen, waar Oost-Vlaanderen de grootste hoeveelheid meldt, nl. 55,25 ton. Selectieve inzameling van pmd gebeurde enkel door de provinciale besturen en is goed voor 3% (15,78 ton) van de ingezamelde hoeveelheid.

Tabel 16: Hoeveelheid correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken (in ton) in 2025 ingezameld door de Vlaamse agentschappen en provincies, met indeling per fractie.

Stroom	Fractie	ANB	AWV	DVW	VMM	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken	rest/niet-sel.	*n.v.t.*	395,35	1,43	*n.v.t.*	*onb*	28,74	46,45	28,42	10,50	510,89
	pmd	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*onb*	3,22	8,81	2,04	1,71	15,78
	alle	**0,00**	**395,35**	**1,43**	**0,00**	**0,00**	**31,97**	**55,25**	**30,46**	**12,21**	**526,67**

2.3.5 Samenvatting ingezamelde hoeveelheden

In 2024 werd in Vlaanderen 6 874,21 ton zwerfvuil op de grond en 16.850,49 ton correct gedeponeerd afval uit straatvuilnisbakken ingezameld. Rekening houdend met het inwonersaantal[16] van Vlaanderen in 2024 komt dit respectievelijk overeen met 1,02 kg per inwoner en 2,45 kg per inwoner. Voor het zwerfvuil op de grond stelt het LMP als doelstelling een daling van -20% voorop t.o.v. 2023. In 2024 was de hoeveelheid 24% (1.676,19 ton) verwijderd van deze doelstelling.

Tabel 17: Hoeveelheden zwerfvuil op de grond en correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken zoals ingezameld door de beheerders van het openbaar domein in Vlaanderen in 2024 (in ton).

	Eenheid	Gemeenten & steden	Agentschappen & provincies	Totaal
Ingezameld zwerfvuil op de grond	ton	5 775,11	1 099,11	**6 874,21**
	kg/inwoner			*1,00*
Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken	ton	16 371,79	526,67	**16 898,46**
	kg/inwoner			*2,45*

Voor de ingezamelde hoeveelheid correct gedeponeerd afval uit de straatvuilnisbakken is geen doelstelling opgesteld, maar deze hoeveelheid vormt wel een belangrijk onderdeel van het zwerfvuilbeleid. Wanneer de hoeveelheid ingezameld zwerfvuil op de grond in verhouding wordt gezet met het correct gedeponeerd afval uit straatvuilnisbakken, zoals in Figuur 9, kan geconcludeerd worden dat in 2025 iets meer dan 70% van het '*on-the-go*-afval'[17] in een straatvuilnisbak belandde i.t.t. op de grond.

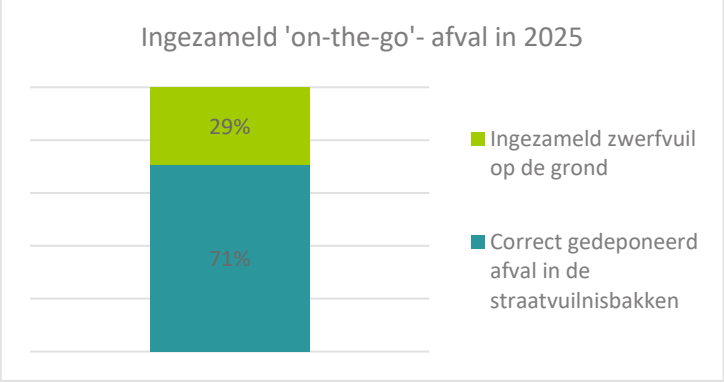

Figuur 9: Het aandeel van het '*on-the-go*'-afval dat in 2025 in de straatvuilnisbakken belandde t.o.v. het aandeel dat als zwerfvuil werd ingezameld.

[16] 6.898.350 per 1 januari 2026, Statbel https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking#figures

[17] '*on-the-go*-afval' doelt hier op afval dat een consument produceert op het openbaar domein en dat niet bij het huisvuil wordt gedeponeerd. Binnen het kader van deze studie werd de hoeveelheid '*on-the-go*-afval' beschouwd als de som van de hoeveelheid zwerfvuil op de grond en het correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken. Dit omvatte niet noodzakelijk de werkelijke hoeveelheid '*on-the-go*-afval' die vrijkwam, omdat '*on-the-go*-afval' ook via andere kanalen ingezameld kon worden of naar de omgeving lekte.

2.3.6 Evolutie 2023-2025[18]

2.3.6.1 Responsgraad en volledigheid

Voor de eerste keer sinds de start van de IZAS-bevraging, ontving OVAM van alle respondenten een ingevulde IZAS-vragenlijst. Bij de vorige bevragingen ontving OVAM telkens van 3 gemeenten geen ingezamelde IZAS-hoeveelheden. Het aantal gemeenten dat de uiterste indiendatum respecteerde bleef procentueel gezien nagenoeg gelijk, nl. 89,4% (228 gemeenten) voor 2025 en 89,3% (242 gemeenten) voor 2024. Voor referentiejaar 2023 slaagden wel meer gemeenten erin om tijdig in te dienen, nl. 94,7% of 284 gemeenten. Bij de agentschappen en provincies ontving OVAM van alle respondenten antwoord over 2025. Voor 2024 en 2023 ontbrak telkens antwoord van één.

Net zoals voor referentiejaar 2024 steeg ook voor 2025 de volledigheid van meldingen van **gemeenten en steden** over de gehele lijn t.o.v. de voorgaande editie, hoewel minder uitgesproken voor 2025 dan voor 2024. Waar voor 2024 nog een stijging voor elke combinatie van stroom en fractie afzonderlijk werd opgetekend, was dat voor 2025 niet meer het geval voor machinaal veegvuil, met een lichte daling van 1,7%. Dit effect was niet toe te schrijven aan gemeenten die een bepaalde activiteit niet langer uitvoerden in 2025: de uitvoering van specifieke activiteiten bleef nagenoeg hetzelfde in 2025 (zie Figuur 10). Ondertussen daalde ook het aantal meldingen van stromen waar de hoeveelheid (nog) niet van bekend was verder, van 357 in 2023, naar 191 in 2024 en 175 in 2025. Deze dalende trend kan verklaard worden door de samenwerking van twee effecten: enerzijds brachten de respondenten hun uitgevoerde activiteiten beter in kaart, anderzijds werd er beter gemonitord. Voor 2025 was de daling van het aantal meldingen van afzonderlijke hoeveelheden[19] (-0,8%) proportioneel kleiner dan de daling van het aantal waarvan de hoeveelheid onbekend was (-8,4%). Dit wordt ook weerspiegeld in het aandeel van de totale hoeveelheid dat bekomen werd door imputatie: voor 2023 betrof dit aandeel nog 11,4%, voor 2024 daalde dit tot 4,0% en voor 2025 daalde dit verder tot 3,4%.

[18] Alle vermeldde cijfers van 2023 en 2024 in dit hoofdstuk zijn respectievelijk afkomstig uit rapport 'Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2023' met referentie: OVAM (2024). Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2023. OVAM, Mechelen, 72 p. en 'Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2024' met referentie: OVAM (2025). Zwerfvuilmonitoring in Vlaanderen in 2024. OVAM, Mechelen, 72 p. Beiden zijn online raadpleegbaar op ovam.vlaanderen.be/resultaten-zwerfvuilmonitoring.

[19] Met een afzonderlijke hoeveelheid wordt hier bedoeld een hoeveelheid gemeld voor een bepaalde combinatie van IZAS-stroom en fractie (bijv. manueel veegvuil, pmd) die bepaald werd volgens een specifieke meetmethode. Als voorbeeld: in de melding van een gemeente voor manueel veegvuil, fractie pmd kunnen twee afzonderlijke hoeveelheden gemeld worden: één volgens methode 1a en één volgens methode 2.

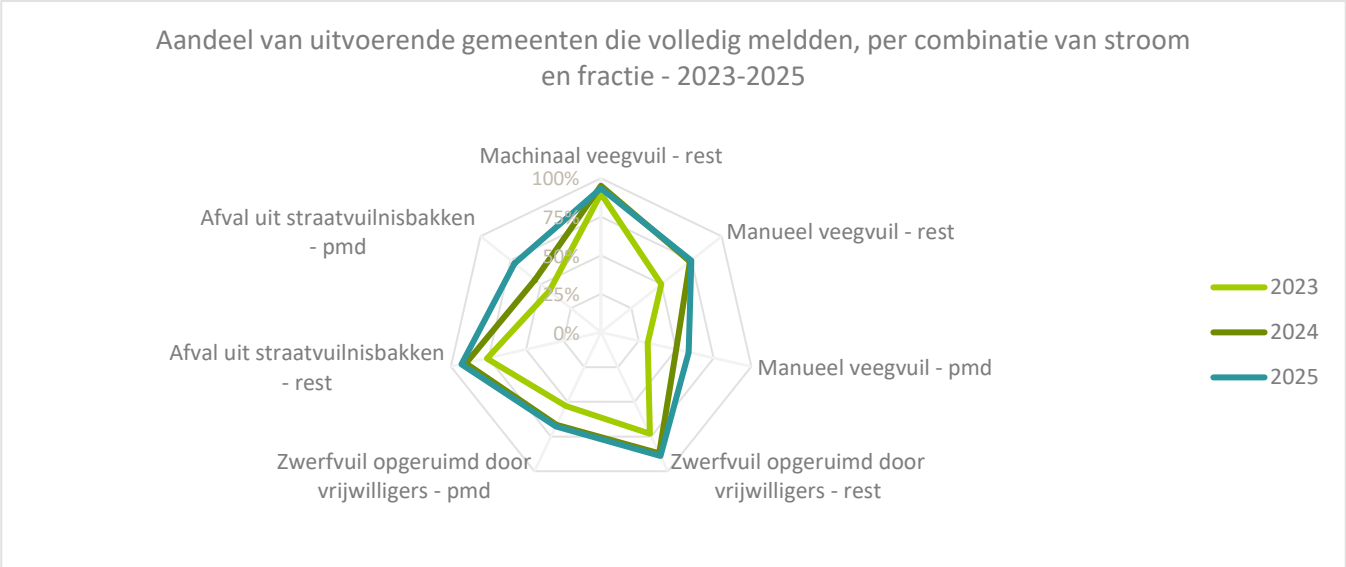

Figuur 10. Visualisatie per combinatie van stroom en fractie van het aandeel van de gemeenten die die combinatie uitvoerde en vervolgens een volledige melding deed voor die combinatie voor referentiejaar 2023, 2024 en 2025.

Bij de **agentschappen en provincies** werd voor 2025 werden voor de eerste maal ook meldingen ontvangen van provincie West-Vlaanderen. Over het algemeen verbeterde ook het in kaart brengen van de verschillende stromen. Eveneens traden er wijzigingen op in de volledigheid van de gegevens, bijv. door provinciebestuur Oost-Vlaanderen werd het manueel vegen beter in kaart gebracht, terwijl agentschap ANB in 2025 geen selectief manueel vegen uitvoerde en de hoeveelheid manueel vegen niet volledig in kaart had. Uit de meldingen bleek ook dat de inzet van vrijwilligers van jaar tot jaar verschilde.

2.3.6.2 Gebruikte monitoringsmethoden

In 2025 meldden respondenten 769 afzonderlijk ingezamelde hoeveelheden die bepaald werden d.m.v. een gewichtsbepaling. Dat was 3,1% meer dan in 2024 (746) (zie Figuur 11) en 63,3% meer dan in 2023 (471). Het aantal bepalingen volgens gemeten volume steeg voor 2025 met 4,0% t.o.v. 2024, resp. van 227 naar 236. Hiertegenover stond een verdere daling van de bepalingen volgens beschikbaar volume (-24,7%, resp. van 97 naar 73) en de bepalingen volgens eigen methode (-7,1%, resp. van 56 naar 52).

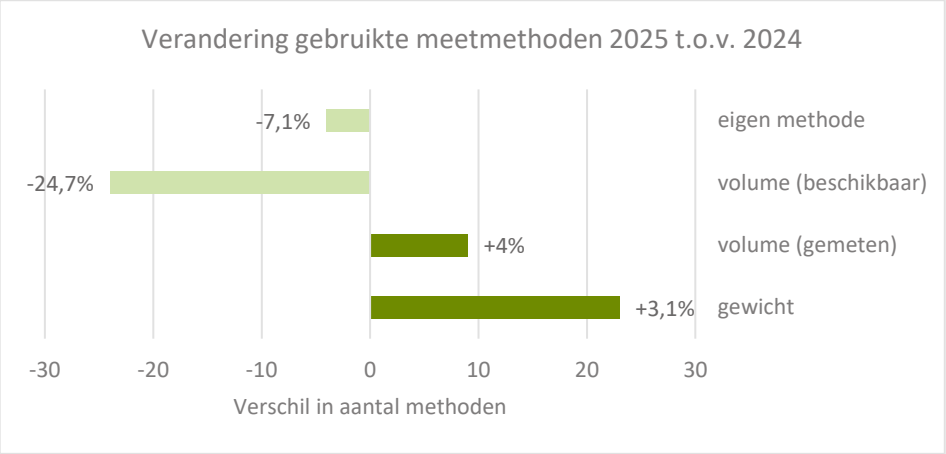

Figuur 11. Verandering in het aantal gebruikte meetmethoden in 2025 t.o.v. het aantal in 2024 voor alle gekende, gemelde hoeveelheden van alle combinaties van IZAS-stromen en fracties. 2025: N=1130; 2024: N=1126.

2.3.6.3 Zwerfvuil op de grond

In 2025 werd een daling van het ingezamelde zwerfvuil opgetekend van 1,4% t.o.v. 2024, nl. van 6 969,23 ton naar 6 874,21 ton, zie Tabel 18. Deze daling vloeide verder uit een daling van de hoeveelheden ingezameld door de agentschappen en provincies, waar de daling van de restfractie (-15%; 196,97 ton) de grootste impact had. Deze daling was grotendeels toe te schrijven aan een sterke daling van de gemelde hoeveelheid zwerfvuil door AWV van 30% of 309,12 ton. Ook in 2024 werd een daling van deze restfractie opgetekend, hetzij minder uitgesproken (-5,1%; 69,81 ton).
Daartegenover steeg de hoeveelheid ingezameld door de gemeenten en steden verder van 2024 naar 2025, maar niet in dezelfde mate als het jaar voordien en niet in die mate om de daling bij de agentschappen en provincies te overtreffen. In 2024 werd een stijging van 7,8% (411,21 ton) opgetekend, in 2025 bedroeg de stijging nog 1,8% (103,98 ton).

In vergelijking met 2023 steeg de hoeveelheid ingezameld zwerfvuil met 3,8%, nl. van 6 621,53 ton naar 6 874,21 ton, zie Tabel 18. Deze netto-stijging was een samenloop van een stijging van de hoeveelheid ingezameld door gemeenten en steden (+9,8%; 515,25 ton) en een daling bij de provincies en agentschappen (-19%; 262,56 ton).

Tabel 18. Ingezameld zwerfvuil op de grond per groep van terreinbeheerders en per fractie in ton voor 2023, 2024 en 2025. De laatste kolommen geven de procentuele gewichtsverandering weer jaar na jaar en t.o.v. de nulmeting in 2023.

	Terrein-beheerders	Fractie	2023 (ton)	2024 (ton)	2025 (ton)	Evolutie 2023-2024 (%)	Evolutie 2024-2025 (%)	Evolutie 2023-2025 (%)
Ingezameld zwerfvuil in Vlaanderen	Gemeenten & steden	rest / niet-sel.	5 200,96	5 623,09	5 720,03	+8,1%	+1,7%	+10%
		pmd	58,90	48,04	55,07	-18%	+15%	-6,5%
		alle	**5 259,86**	**5 671,13**	**5 775,11**	**+7,8%**	**+1,8%**	**+9,8%**
	Agentschappen & provincies	rest / niet-sel.	1 361,11	1 291,29	1 094,32	-5,1%	-15%	-20%
		pmd	0,56	6,82	4,79	+1117%	-30%	+755%
		alle	**1 361,67**	**1 298,11**	**1 099,11**	**-4,7%**	**-15%**	**-19%**
	alle	rest / niet-sel.	6 562,06	6 914,38	6 814,35	+5,4%	-1,4%	+3,8%
		pmd	59,46	54,86	59,86	-7,7%	+9,1%	+0,7%
		alle	**6 621,53**	**6 969,23**	**6 874,21**	**+5,3%**	**-1,4%**	**+3,8%**

In 2025 werd er zowel in absolute als proportionele termen meer zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers dan in de voorgaande peiljaren (zie Figuur 12). Deze stijging van 9,9% (109,14 ton) t.o.v. 2024 was volledig toe te wijzen aan de gemeenten en steden. Het aandeel van zwerfvuil opgeruimd door manueel vegen daalde tot onder het niveau van 2023, terwijl het aandeel van zwerfvuil opgeruimd door machinaal vegen nagenoeg stabiel bleef doorheen de peiljaren. In absolute termen daalden de hoeveelheden zwerfvuil in het machinaal veegvuil en manueel veegvuil in 2025 t.o.v. 2024, maar niet tot onder het niveau van 2023. De daling van het manueel veegvuil was toe te wijzen aan de agentschappen en provincies (-15,33%; daling van 198,90 ton t.o.v. 2024). De daling van het machinaal veegvuil zat volledig bij de gemeenten en steden (-1,23%; daling van 8,30 ton t.o.v. 2024).

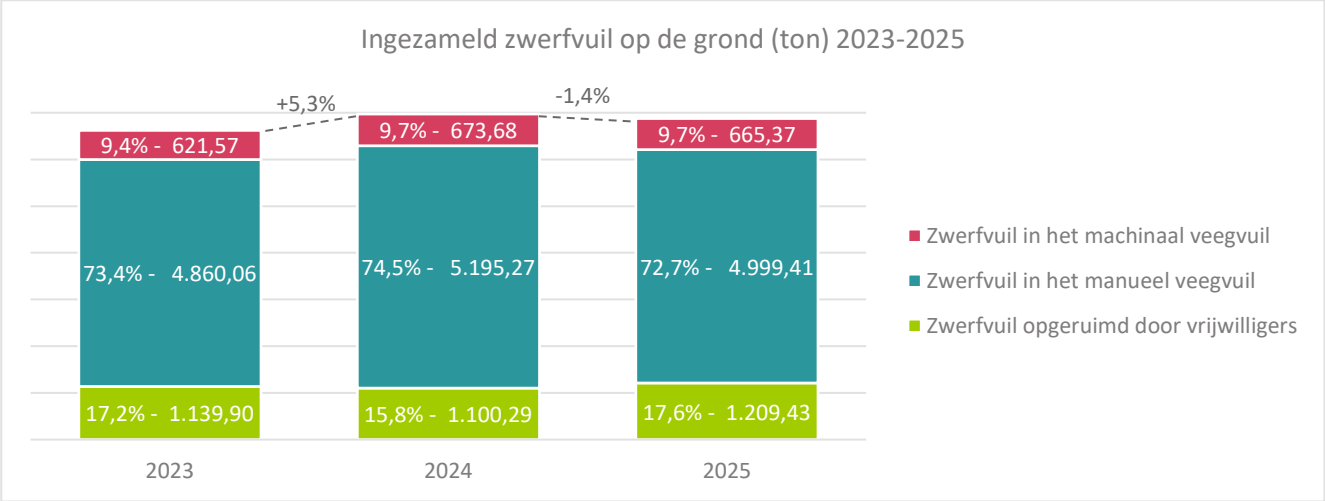

Figuur 12. De hoeveelheden ingezameld zwerfvuil in Vlaanderen in ton in 2023, 2024 en 2025 met aanduiding van de aandelen van de verschillende zwerfvuilstromen (percentages en tonnages in de balken). De stippellijn geeft de evolutie aan van de hoeveelheid volgens het gewichtspercentage t.o.v. het voorgaande jaar.

2.3.6.4 Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken

In 2025 bleef de hoeveelheid ingezameld correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken nagenoeg gelijk t.o.v. 2024 (+0,7%; 123,63 ton), nadat in 2024 een sterke stijging werd opgetekend t.o.v. 2023 (26,4%.; 3 503,94 ton). Tabel 19 geeft de cijfers weer voor de verschillende peiljaren. Er was een duidelijk verschil tussen de terreinbeheerders: gemeenten en steden zamelden 494,02 ton meer in in 2025 dan in 2024 (+3,1%), terwijl agentschappen en provincies 378,58 ton minder inzamelden (-43%). Er werd opnieuw meer pmd-afval gemeld in 2025 (stijging van 14,64 ton of 31%), nadat in 2024 nog een daling werd opgetekend t.o.v. 2023. Het pmd-afval bleef wel onder het niveau van wat ingezameld werd in 2023 (resp. 62,25 ton en 175,36 ton).

Tabel 19. Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken per groep van terreinbeheerders en per fractie in ton voor 2023, 2024 en 2025. De laatste kolommen geven de procentuele gewichtsverandering weer jaar na jaar.

	Terrein-beheerders	Fractie	2023 (ton)	2024 (ton)	2025 (ton)	Evolutie 2023-2024 (%)	Evolutie 2024-2025 (%)
Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnis-bakken in Vlaanderen	Gemeenten & steden	rest / niet-sel.	12 745,29	15 837,76	16 325,33	+24%	+3,1%
		pmd	175,32	40,01	46,46	-77%	+16%
		alle	**12 920,61**	**15 877,77**	**16 371,79**	**+23%**	**+3,1%**
	Agentschappen & provincies	rest / niet-sel.	350,24	889,47	510,89	+154%	-43%
		pmd	0,05	7,59	15,78	+15 971%	+108%
		alle	**350,29**	**897,06**	**526,67**	**+156%**	**-41%**
	alle	rest / niet-sel.	13 095,53	16 727,22	16 836,22	+28%	+0,7%
		pmd	175,36	47,61	62,25	-73%	+31%
		alle	**13 270,90**	**16 774,83**	**16 898,46**	**+26%**	**+0,7%**

2.3.6.5 Samenvatting ingezamelde hoeveelheden

Na een stijging van de hoeveelheid ingezameld zwerfvuil van 5,3% (347,71 ton) in 2024, daalde die lichtjes met 1,4% (95,02 ton) in 2025, zie Tabel 20. Rekening houdend met de inwonersaantallen, evolueerde de ingezamelde hoeveelheid per inwoner in dezelfde richting in iets grotere mate, nl. een daling van 1,8% in 2025 (1,00 kg/inwoner). Voor het correct gedeponeerde afval in de straatvuilnisbakken zet de stijging opgetekend in 2024 (+26,4%; 3 503,94 ton) zich niet verder. In 2025 werd een zeer lichte stijging van 0,7% (123,63 ton) geobserveerd; per inwoner was dit minder uitgesproken, nl. +0,2% of 0,006 kg/inwoner meer dan in 2024. Dit kon verklaard worden door een toename van het aantal inwoners in Vlaanderen in 2025 (+0,49%[20]).

[20] Structuur van de bevolking, Statbel, https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking#news, geraadpleegd op 15/9/2026

Tabel 20: Hoeveelheden zwerfvuil op de grond en correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken zoals ingezameld door de beheerders van het openbaar domein in Vlaanderen in 2023, 2024 en 2025, in ton en in kilogram per inwoner. De laatste kolommen geven de procentuele gewichtsverandering weer jaar na jaar.

	Eenheid	2023	2024	2025	Evolutie 2023-2024 (%)	Evolutie 2024-2025 (%)
Ingezameld zwerfvuil op de grond	ton	6 621,53	6 969,23	6 874,21	+5,3%	-1,4%
	kg/inwoner	*0,97*	*1,02*	*1,00*	*+4,6%*	*-1,8%*
Correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken	ton	13 270,90	16 774,83	16 898,46	+26,4%	+0,7%
	kg/inwoner	*1,95*	*2,44*	*2,45*	*+25,6%*	*+0,2%*

De verhouding tussen de hoeveelheid correct gedeponeerd afval uit straatvuilnisbakken en de hoeveelheid ingezameld zwerfvuil op de grond bleef in 2025 hetzelfde als in 2024, nl. 71% van het '*on-the-go*-afval' kwam in de straatvuilnisbakken terecht, de overige 29% werd opgeruimd als zwerfvuil. In 2023 waren deze aandelen nog respectievelijk 67% en 33%.

3 ZWERFVUILTELLINGEN

3.1 DOELSTELLINGEN

Het Lokaal Materialenplan 2023-2030 legt een specifieke doelstelling op, nl. een vermindering van 20% van het aantal stuks zwerfvuil per 100m² tegen 2030 t.o.v. 2023 en dat voor de volgende type-omgevingen:

- autosnelwegparkings,
- afvalverzamelpunten,
- openbaar vervoer stopplaatsen,
- hoofdstructuurwegen,
- centrumstraten,
- winkel- en wandelstraten.

Voor de overige bemonsterde type-omgevingen (woonwijken, secundaire schoolomgevingen, openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme, overige wegen en wegen op industrieterrein) geldt de algemene doelstelling dat het aantal stuks zwerfvuil per 100 m² niet significant mag stijgen tegen 2030 t.o.v. 2023.

3.2 METHODIEK

3.2.1 Type-omgevingen en cellen

De omgeving kan een grote invloed hebben op onder meer de hoeveelheid en samenstelling van zwerfvuil. Daarom wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende “type-omgevingen”. Zo zal de toestand van het zwerfvuil bijvoorbeeld sterk verschillen tussen de type-omgevingen “openbaar vervoer stopplaatsen” en een “woonwijk”. In totaal onderscheidt de OVAM 16 type-omgevingen, waarvan er voor de zwerfvuiltelling een aantal gelijkaardige worden samengevoegd. In totaal werden er zo in 11 type-omgevingen metingen uitgevoerd. Een overzicht en de definities zijn beschikbaar in de bijlage (zie Bijlage 3).

De type-omgevingen in het gehele openbaar domein in Vlaanderen werden in kaart gebracht tijdens het vooronderzoek van de fractietelling (2019-2021)[21]. Het openbaar domein werd daarvoor ingedeeld in **cellen van 10x10m** die aan de hand van hun eigenschappen (bv. nabijheid bij een school, locatie van afvalverzamelpunt) werden ingedeeld in één van de 16 type-omgevingen. Concreet werden daarvoor volgende stappen gevolgd:

1. Een analyse van de beschikbare brongegevens die toelaten om de verschillende type-omgevingen te inventariseren.
2. Het afbakenen van het openbaar domein op basis van onder meer informatie over gekadastreerde percelen, wegen en wateroppervlak.
3. Het definiëren en onderscheiden van stedelijk, randstedelijk en landelijk gebied volgens de methode die werd ontwikkeld voor het Ruimterapport 2018[22]. Daarbij wordt rekening gehouden met het ruimtebeslag, de inwoners- of -tewerkstellingsdichtheid en stedelijke clusters.
4. Het karteren van de verschillende, aparte type-omgevingen op basis van de meest relevante beschikbare databronnen om zo tot verschillende deelkaarten te komen, 1 voor elke type-omgeving. Voor het merendeel van de type-omgevingen vormt het Landgebruiksbestand Vlaanderen[23] een van de primaire bronnen.
5. Het opstellen van een prioriteringslijst voor de type-omgevingen, die het mogelijk maakt om elke 10x10m cel van het openbaar domein toe te kennen aan één type-omgeving. De prioriteit geeft aan welk type primeert in geval een cel aan meerdere types toegeschreven kan worden. Daarbij werd rekening gehouden met de compatibiliteit van een type-omgeving met andere types en het feit of ‘geïsoleerde’ locaties primeren op type-omgevingen die hele straten betreffen. Verder werd rekening gehouden met de zeldzaamheid van type-omgevingen, om te vermijden dat ze volledig verloren gaan in de combinatiekaart.

De correctheid van de kaart wordt jaarlijks geëvalueerd. Op dat moment krijgt ze een update, afhankelijk van de nieuwe beschikbare informatie (bv. nieuwe brongegevens zoals locaties van afvalverzamelpunten of updates van kaartlagen) en de feedback van de inspecteurs op het terrein. Een voorbeeld van de kaart is terug

[21] OVAM (2019) Vooronderzoek en steekproeftrekking voor fractietelling zwerfvuil, eindrapport 2 april 2019, Brussel, 99 pp.
[22] Pisman, A., Vanacker, S., Willems, P., Engelen, G., en Poelmans, L. (Eds.) (2018). Ruimterapport Vlaanderen (RURA). Een ruimtelijke analyse van Vlaanderen. Brussel, Departement Omgeving; oplaadbaar via https://www.omgevingvlaanderen.be/ruimterapport
[23] Beschikbaar via Landgebruik - Vlaanderen - toestand 2022 | Vlaanderen.be

te vinden op https://services.ovam.be/ovam-geoloketten/#/zwerfvuil. De omzetting van 16 naar 11 type-omgevingen verloopt als volgt:

TO-code	11 type-omgevingen	16 type-omgevingen
T1	Hoofdstructuurwegen	Hoofdstructuurwegen
T2	Woonwijk	Woonwijk met ontmoetingsplek
		Woonwijk zonder ontmoetingsplek
T3	Centrumstraten	Centrumstraten
T4	Secundaire schoolomgevingen	Secundaire schoolomgevingen
T5	Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme	Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme
		Stranden
T6	Openbaar vervoer stopplaatsen	Openbaar vervoer stopplaatsen
T7	Afvalverzamelpunten	Afvalverzamelpunten
T8	Winkel- en wandelstraten	Winkel- en wandelstraten
T9	Overige wegen	Overige wegen
		Fietsautostrades
T10	Wegen op industrieterreinen	Wegen op industrieterreinen
T11	Autosnelwegparkings	Parkings met concessie
		Parkings zonder concessie
n.v.t.		Carpoolparkings

De type-omgeving “Carpoolparkings” werd niet meegenomen in deze 11 type-omgevingen.

3.2.2 Steekproefbepaling en –trekking

Ter voorbereiding van de zwerfvuiltellingen werd in 2022 een vooronderzoek afgerond[24]. Zo werd de grootte van de steekproef bepaald die nodig is voor een robuuste monitoring. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de resultaten van de Fractietelling zwerfvuil (2019-2021) en aanvullend uit de Netheidsindex (2017-2022). De te bepalen steekproeven werden hiervoor opgesplitst per type-omgeving en urbanisatiegraad (stedelijk, randstedelijk en landelijk). Voor de steekproefbepaling werd er gebruik gemaakt van de techniek van herhaald hertrekken van bestaande gegevens (*bootstrap*) om na te gaan welke steekproefgrootte de gewenste precisie oplevert. Zo werd rekening gehouden met de asymmetrische verdeling van het geobserveerde aantal stuks zwerfvuil, waarbij op veel locaties relatief weinig stuks zwerfvuil geteld werden en een gering aantal locaties waar relatief veel stuks geteld werden. Omwille van deze asymmetrische verdeling werd er geopteerd om de doelstellingen op te volgen aan de hand van de mediaan. Daarnaast vormt het 80ste percentiel een bijkomende schatter die meer inzicht geeft voor de 20% van de locaties waar het meeste stuks zwerfvuil werden geteld.

[24] OVAM (2023) Vooronderzoek Zwerfvuiltellingen: Bepaling van de steekproefgrootte en optimalisatie van het meetprotocol.

Het bepalen van de steekproefgrootte hield een heel aantal keuzes in, die meer uitvoerig worden besproken in het vooronderzoek van de zwerfvuiltelling:

- Het al dan niet onderscheid maken tussen urbanisatiegraden op basis van de verschillen die werden waargenomen in de historische data en de relevantie van de urbanisatiegraden voor de type-omgeving.
- Het precisiecriterium, waarvoor afhankelijk van het verwachte aantal stuks zwerfvuil in de omgeving en het beschikbare budget werd bepaald welk procentueel of absoluut verschil in aantal stuks gebruikt moet worden.
- Het minimaliseren van het risico om de geplande precisie niet te halen door te opteren voor scenario's waarin in 90% van de gevallen de gewenste precisie wel gehaald wordt.
- Het bijstellen van de steekproefgrootte voor gevallen waarbij vele extra observaties slechts tot geringe verbeteringen in precisie leiden, namelijk traag verbeterende precisie.
- Het bijstellen van de steekproefgrootte voor de verdeling over vier telseizoenen.
- Het bijstellen van de steekproefgrootte in functie van de steekproeftrekking, waarvoor de steekproefgrootte voor elke combinatie van type-omgeving en urbanisatiegraad gekend moet zijn.

De gemaakte keuzes resulteerden in de steekproefgroottes in Tabel 21. Over alle type-omgevingen heen resulteert de steekproeftrekking in een totaal van 6064 observaties per meetcampagne.

Tabel 21. De resulterende steekproefgrootte per type-omgeving en urbanisatiegraad voor de zwerfvuiltelling

TO-code	Naam type-omgeving	Steekproefgrootte voor steekproeftrekking:			
		stedelijk	rand-stedelijk	landelijk	totaal
T1	Hoofdstructuurweg	328	192	192	712
T2	Woonwijk	58	55	91	204
T3	Centrumstraat	363	363	166	892
T4	Secundaire schoolomgeving	235	78	99	412
T5	Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme	80	135	269	484
T6	Openbaar vervoer stopplaats	302	311	311	924
T7	Afvalverzamelpunt	206	205	205	618
T8	Winkel- en wandelstraat	377	377	370	1124
T9	Overige weg	0	0	120	120
T10	Weg op industrieterrein	76	39	53	168
T11	Autosnelwegparking	0	0	408	408

Concreet werd er voor elke (deel)meetcampagne een lijst opgesteld met GPS-coördinaten van punten/cellen waar een terreinmeting uitgevoerd moest worden. Deze selectie van meetpunten werd via een *stratified random* selectie uitgevoerd. Per combinatie van type-omgeving en urbanisatiegraad werden het vastgelegd aantal punten uit Tabel 21 ad random geselecteerd op de kaart met type-omgevingen. Deze punten waren op die manier over heel Vlaanderen verspreid en werden bij de uitvoering evenredig verdeeld over de verschillende telseizoenen. Als back-up werden telkens twee reservepunten per te meten punt voorzien. Zo

kan er overgeschakeld worden op een ander punt in het geval de locatie niet (meer) klopt (bv. afvalverzamelpunt of bushalte verhuisd) of de locatie niet toegankelijk is (bv. afgesloten park, wegenwerken, privéterrein).

3.2.3 Terreinmetingen

Op basis van de lijst van locaties die deel uitmaken van de steekproef werden terreinmetingen uitgevoerd door een groep van specifiek opgeleide terreininspecteurs. Na controle van de locatie en de correctheid van de type-omgeving, bakende de terreinmeter een meetoppervlak van 100m^2 af volgens een vast meetprotocol. In dit meetoppervlak werd het aantal stuks zwerfvuil en het volume sluikstort geteld en werden eventuele beïnvloedende factoren (bv. marktdag, net gekuist) genoteerd. De eerste versie van het protocol[25] werd opgesteld en afgetoetst binnen het vooronderzoek dat in 2022 werd uitgevoerd. Op basis van de feedback van de terreinmeters en de gegevensvalidatie van de metingen werden verder de juiste accenten gelegd om interpretatiefouten te elimineren. Het bevat naast een beschrijving van de praktische aanpak van de metingen ook een uitgebreide lijst van definities met betrekking tot zwerfvuil en sluikstort, type-omgevingen en de vereisten voor weergave en oplevering van de resultaten. Het biedt een theoretische en praktische basis die terreinmeters in staat stelt om goed voorbereid aan de slag te gaan en vormt de basis voor hun opleiding.

De metingen werden uitgevoerd in vier deelmeetcampagnes per jaar, nl. de telseizoenen. Gedurende het hele jaar werd er enkel bij daglicht gemeten.

3.2.4 Validatie

Na elk telseizoen ondergingen de meetgegevens van de tellingen een grondige validatie. Enerzijds hield deze validatie een controle van het operationele in: werd de juiste omgeving gemeten, werd het juiste reservepunt geselecteerd, waren de gemeten punten goed gespreid over de seizoenen en urbanisatiegraad… Anderzijds werden de tellingen zelf nagekeken op fouten, zoals extreem hoge of lage waarden of typfouten. Uitschieters werden niet systematisch verwijderd, tenzij er een gegronde reden voor was.

3.2.5 Analyse tellingen (bootstrap, schatters)

De resultaten van de tellingen vertoonden een sterke *skewed* verdeling (begrensd op 0 en met een lange, uitdeinende staart in de hoge getallen). Daarom werd de methode van herhaald hertrekken (*bootstrap*) van bestaande gegevens (telkens met n=9999) toegepast om op een robuuste manier de mediaan en het 80ste kwantiel te berekenen.

[25] OVAM. (2024) Zwerfvuiltelling: Meetprotocol Terreinmeting

3.2.6 Analyse evolutie

Via dezelfde bootstrap methode werd een test toegepast om na te gaan of de verschillen tussen de jaren en/of de nulmeting significant zijn. Ook hier gaan we uit van n=9999 en wordt een 95% betrouwbaarheidsinterval gekozen. De test werd per type-omgeving uitgevoerd voor zowel de mediaan als het 80ste percentiel.

3.3 RESULTATEN

3.3.1 Resultaten 2025

De resultaten van de zwerfvuiltelling werden op twee niveaus opgevolgd. Enerzijds werd de mediaan gebruikt van het aantal stuks zwerfvuil per oppervlakte. De mediaan geeft een algemeen beeld per typeomgeving en doet dit veel robuuster dan het gemiddelde, omdat de gemeten waarden een asymmetrische verdeling volgen. Een verschuiving in de mediaan houdt in dat er op minstens 50% van de gemeten locaties een verandering in het aantal stuks zwerfvuil heeft plaatsgevonden.

Anderzijds werden de locaties met het hoogst aantal stukken zwerfvuil opgevolgd aan de hand van de 80^{e} percentielwaarde. Die maakt het mogelijk om de evolutie van het aantal stuks zwerfvuil op te volgen voor de 20% van de locaties waar het meest stuks zwerfvuil werden geteld.

Tabel 22 toont de resultaten per type-omgeving en per doelstelling. Voor zes van de 11 type-omgevingen streeft de OVAM naar een 20%-daling van het aantal stuks zwerfvuil per 100m²; voor de overige type-omgevingen naar een status quo.

Tabel 22: Resultaten per type-omgeving van de zwerfvuiltellingen uitgevoerd in 2025, per doelstelling en van hoog naar laag (volgens de mediaan in 2023). De kolom 'Doelstelling 2030 - Waarde' geeft het streefdoel tegen 2030 weer volgens de doelstelling in het LMP. De kolommen met de verschillen tonen het verschil tegenover de nulmeting tegenover de doelstelling.

Type-omgeving		aantal metingen 2025	Mediaan (80ste. perc) (stuks/100m²)				Verschil: mediaan (80ste perc.) (stuks/100m2) en significantie	
code	naam		2023	2024	2025	doelstelling 2030	vs. nulmeting	vs. doelstelling
T11	Autosnelwegparking	407	44 (106)	38 (86)	42 (93)	35 (85)	-2 (-13)	+7 (+8)
T07	Afvalverzamelpunt	616	33 (58)	42 (76)	39 (73)	26 (47)	+6* (+15*)	+13 (+26)
T06	Openbaar vervoer stopplaats	924	24 (47)	27 (55)	28 (52)	19 (37)	+4* (+5)	+9 (+15)
T08	Winkel- en wandelstraat	1123	24 (45)	26 (46)	25 (46)	19 (36)	+1 (+1)	+6 (+10)
T01	Hoofdstructuurweg	710	13 (28)	14 (30)	13 (28)	11 (23)	0 (0)	+2 (+5)
T03	Centrumstraat	892	11 (26)	13 (27)	12 (25)	9 (21)	+1 (-1)	+3 (+4)
T04	Secundaire schoolomgeving	412	14 (30)	17 (33)	16 (34)	14 (30)	+2 (+4*)	+2 (+4)
T10	Weg op industrieterrein	168	11 (24)	11 (23)	13 (27)	11 (24)	+2 (+3)	+2 (+3)
T02	Woonwijk	204	7 (15)	8 (18)	8 (18)	7 (15)	+1 (+3)	+1 (+3)
T09	Overige weg	120	3 (8)	4 (10)	3 (8)	3 (8)	0 (0)	0 (0)
T05	Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme	484	3 (8)	5 (13)	4 (12)	3 (8)	+1* (+4*)	+1 (+4)

Uit de resultaten voor 2025 blijkt dat de hoogste waarden opnieuw worden gemeten bij de Autosnelwegparkings, met een mediaan van 42 stuks/100m² en een 80ste percentiel van 93 stuks/100m², gevolgd door de Afvalverzamelpunten met 39 stuks/100m² als mediaan en 73 stuks/100m² als 80e percentiel. Ook Openbaar vervoer stopplaatsen (mediaan 28 stuks/100m²; 80ste percentiel 52 stuks/100m²) en Winkel- en wandelstraten (mediaan 25; 80ste percentiel 46) blijven gelijkaardige en relatief hoge waarden vertonen. Voor de type-omgevingen met een dalingsdoelstelling liggen de resultaten in 2025 dus nog duidelijk boven de streefwaarden voor 2030. Voor Afvalverzamelpunten en Openbaar vervoer stopplaatsen blijken de resultaten aan de hand van een bootstrap test (zie 3.2.6) voor de mediaan nog significant hoger dan de nulmeting te liggen en is de doelstelling nog niet in zicht. Ook voor het 80ste percentiel van de Afvalverzamelpunten is dat het geval.

Bij de type-omgevingen waarvoor geen significante stijging is toegelaten, valt Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme op door een mediaan van 4 stuks/100m² en een 80ste percentiel van 12 stuks/100m². Daarmee wordt de stijging in 2024 deels tenietgedaan, maar blijven de waarden voor beide schatters wel significant hoger dan die van de nulmeting, terwijl de situatie niet zou mogen verslechteren. De overige type-omgevingen vertonen stabiele of niet-significant stijgende resultaten en behalen de doelstelling. Zo blijven

Woonwijken en Overige wegen laag met respectievelijk 8 en 3 stuks/100m² als mediaan en 18 en 8 stuks/100m² als 80ste percentiel. Wegen op industrieterrein stijgen, maar niet significant, met mediaan en 80ste percentiel die op 13 stuks/100m² en 27 stuks/100m² liggen. Voor de type-omgeving met het hoogst aantal stuks zwerfvuil in deze categorie, nl. de Secundaire schoolomgeving, zien we een lichte daling van de mediaan tot 16 stuks/100m². Tegenover de nulmeting stijgt het 80ste percentiel echter significant naar 34 stuks/100m².

De resultaten blijven in 2025 de keuze bevestigen van de type-omgevingen waar naar een daling gestreefd wordt. De uitdagingen rond Afvalverzamelpunten, op Autosnelwegparkings en rond Stopplaatsen van openbaar vervoer blijven bestaan – in overeenstemming met de resultaten in het verleden. De sterke daling van het aantal stuks zwerfvuil voor de Autosnelwegparkings wordt deels tenietgedaan en de doelstelling ligt in 2025 verder uit bereik. Daarnaast valt op dat Winkel-wandelstraten, Secundaire schoolomgevingen, Hoofdstructuurwegen en Centrumstraten de top zeven vervolledigen. De relatief hoog scorende omgeving Secundaire schoolomgeving valt niet onder de -20%-doelstelling maar vertoont ook in 2025 sterk gelijkende uitdagingen.

In Figuur 13 worden de resultaten grafisch weergegeven, met aanduiding van de boven- en ondergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval voor zowel de mediaan als de 80ste-percentielwaarde. Voor alle type-omgevingen waar de OVAM een daling nastreeft, is duidelijk dat het streefdoel buiten het betrouwbaarheidsinterval ligt, met uitzondering van het 80ste percentiel voor Autosnelwegparkings.

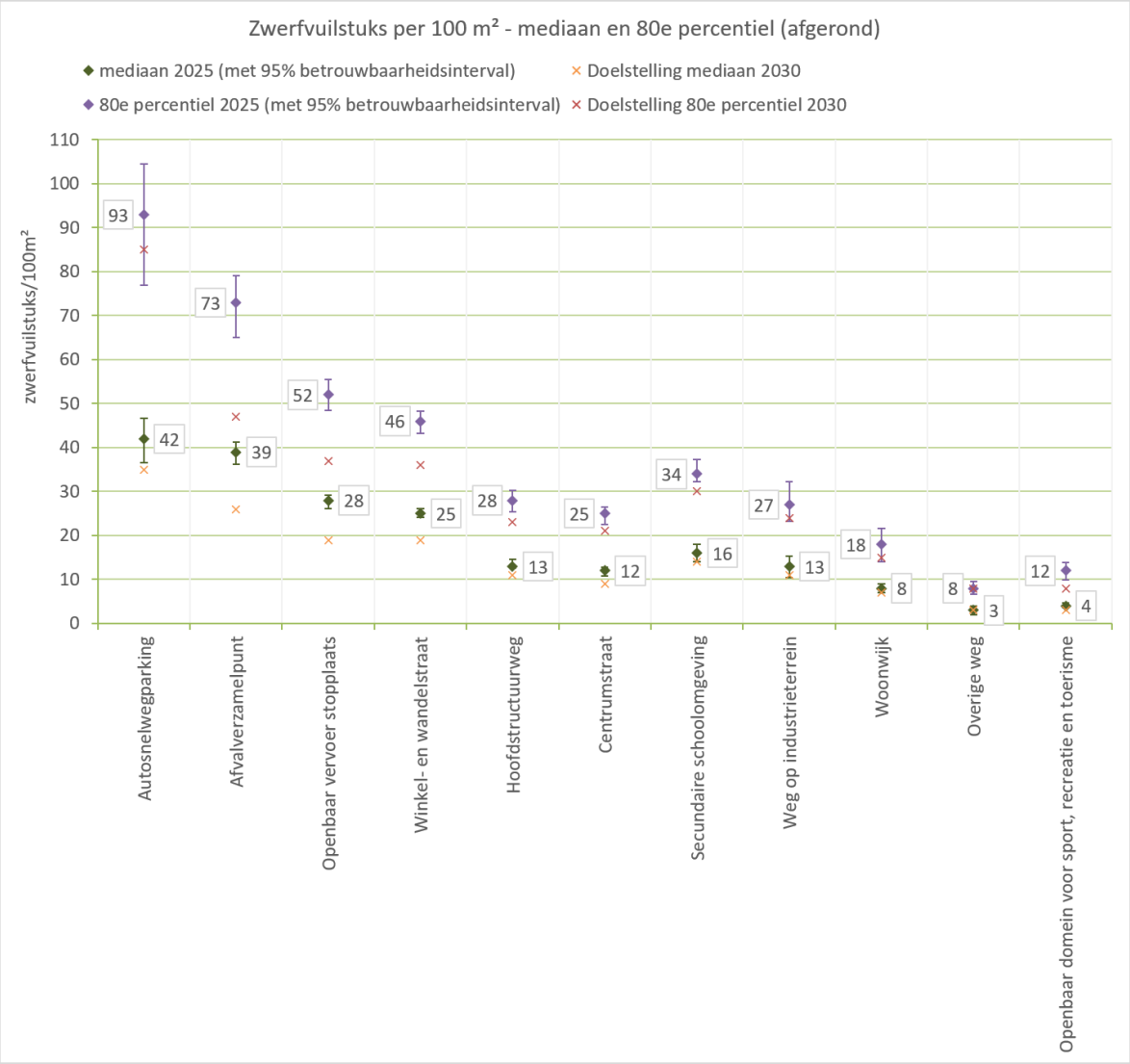

Figuur 13: Aantal zwerfvuilstuks per 100m² (mediaan en 80ste percentiel) volgens de zwerfvuiltellingen in 2025 per type-omgeving. De vlaggen bij elk punt geven respectievelijk de boven- en ondergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval weer. De rode en oranje kruisjes geven het streefdoel voor 2030 voor elke type-omgeving weer.

3.3.2 Evolutie 2023-2025

Intussen kunnen de resultaten van drie meetjaren vergeleken worden: 2023, 2024 en 2025. Tabel 23 toont de evolutie van de mediaan en het 80ste percentiel voor zowel de zes type-omgevingen waarvoor een daling van 20% t.o.v. 2023 de doelstelling is, als ook de type-omgevingen die als doelstelling niet significant mogen stijgen. In Figuur 14 ligt de focus enkel op de mediaan voor de zes eerste type-omgevingen.

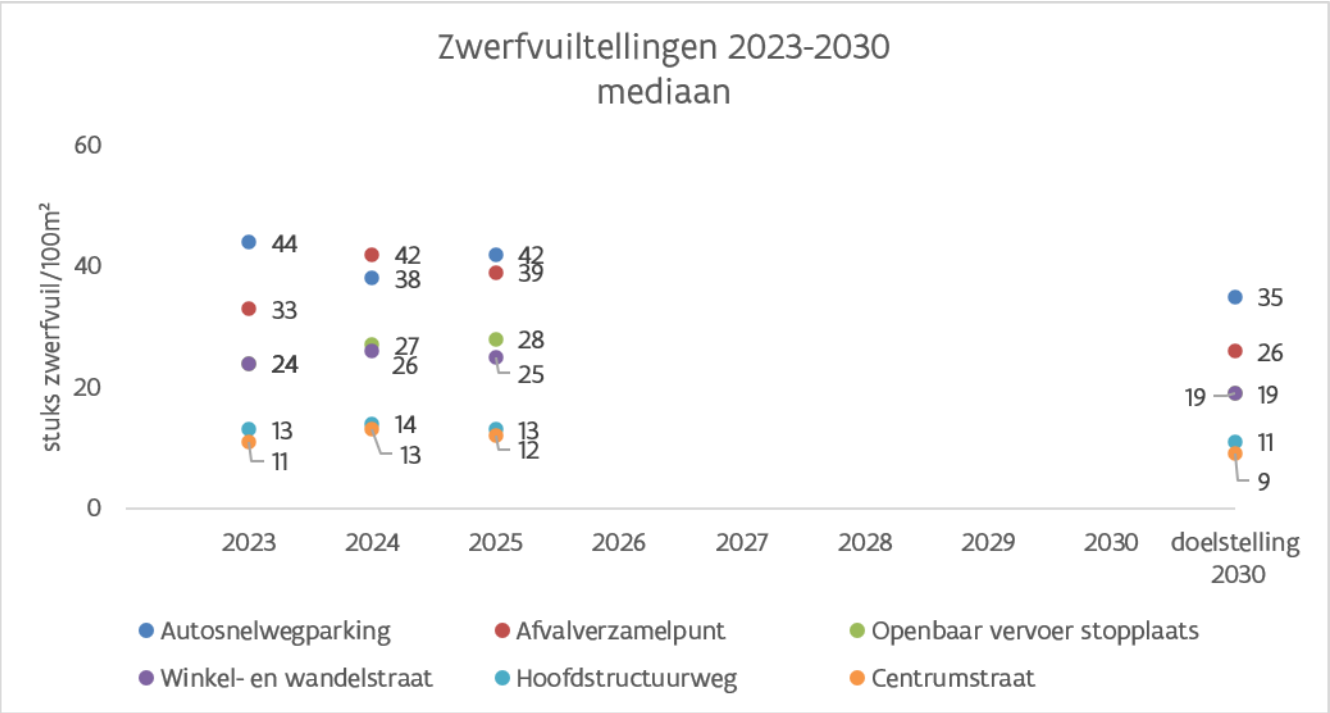

Figuur 14. Evolutie van het aantal zwerfvuilstuks per 100m² (mediaan) voor de periode 2023-2030 voor de zes type-omgevingen waarvoor een daling van 20% t.o.v. 2023 de doelstelling is.

Tabel 23. Evolutie van de resultaten voor de mediaan voor 2023-2025. Significante verschillen worden aangeduid met "*". Alle waarden werden afgerond naar gehele getallen.

Type-omgeving		Mediaan (80ste. perc) (stuks/100m²)				Verschil: mediaan (80ste perc.) (stuks/100m2) en significantie
code	naam	2023	2024	2025	doelstelling 2030	laatste 2 jaar
T11	Autosnelwegparking	44 (106)	38 (86)	42 (93)	35 (85)	+4 (+7)
T07	Afvalverzamelpunt	33 (58)	42 (76)	39 (73)	26 (47)	-3 (-3)
T06	Openbaar vervoer stopplaats	24 (47)	27 (55)	28 (52)	19 (37)	+1 (-3)
T08	Winkel- en wandelstraat	24 (45)	26 (46)	25 (46)	19 (36)	-1 (0)
T01	Hoofdstructuurweg	13 (28)	14 (30)	13 (28)	11 (23)	-1 (-2)
T03	Centrumstraat	11 (26)	13 (27)	12 (25)	9 (21)	-1 (-2)
T04	Secundaire schoolomgeving	14 (30)	17 (33)	16 (34)	14 (30)	-1 (+1)
T10	Weg op industrieterrein	11 (24)	11 (23)	13 (27)	11 (24)	+2 (+4)
T02	Woonwijk	7 (15)	8 (18)	8 (18)	7 (15)	0 (0)
T09	Overige weg	3 (8)	4 (10)	3 (8)	3 (8)	-1 (-2)
T05	Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme	3 (8)	5 (13)	4 (12)	3 (8)	-1 (-1)

Via een robuuste bootstrap-test van de verschillen in de medianen tussen 2024 en 2025 werd onderzocht welke verschillen significant zijn (zie 3.2.6) (Tabel 23). In tegenstelling tot de vergelijking voor 2023 en 2024, zien we tussen 2024 en 2025 geen significante verschillen voor de mediaan. Voor 7 van de 11 type-omgevingen zijn wel (lichte) dalingen aanwezig. Tussen 2025 en de nulmeting (2023) zijn er wel significante verschillen aanwezig voor de mediaan (Afvalverzamelpunten, Openbaar vervoer stopplaats en Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme – zie 3.3.1).

De resultaten voor de 80ste percentielwaarden tonen gelijkaardige evoluties: Afvalverzamelpunten en Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme blijven ook voor deze schatter significant hoger scoren, Secundaire schoolomgevingen scoort echter enkel voor de 80ste percentielwaarde significant slechter tegenover de nulmeting. Tegenover 2024 zijn er voor geen enkele type-omgeving significante verschillen aanwezig. Over de gehele lijn zijn de verschillen die bij de mediaan zichtbaar zijn, voor de 20 percent slechtst scorende locaties nog uitgesprokener aanwezig.

4 CONCLUSIE

De resultaten van 2025 schetsen voornamelijk een situatie op vlak van zwerfvuilproblematiek die over het algemeen gelijkaardig blijft aan 2024. Dit betekent dat de algemene conclusie die toen gemaakt werd t.o.v. het referentiejaar 2023 ook grotendeels voor 2025 van toepassing is: een verhoogde aanwezigheid van zwerfvuil in bepaalde typeomgevingen kan geleid hebben tot verhoogde opruiminspanningen van de terreinbeheerders, die, net zoals in 2024, in 2025 tot hogere ingezamelde hoeveelheden leidden. In vergelijking met 2024 werd in 2025 in het merendeel van de typeomgevingen minder zwerfvuil geteld (in 7 van de 11 typeomgevingen), zonder dat het verschil echter significant is. Dit kan op zijn beurt een verklaring zijn voor de matige daling die geobserveerd werd voor de ingezamelde hoeveelheden (daling van 1,4% in 2025 t.o.v. 2024). Het blijft echter zo dat voor beide doelstellingen ook in 2025 de beoogde daling buiten bereik bleef en er niet meteen een betekenisvolle, dalende trend zichtbaar werd.

De zwerfvuildruk blijft in 2025 het hoogst op locaties met veel passage en aan Afvalverzamelpunten. De significante verbeteringen voor Autosnelwegparkings in 2024 wordt in 2025 deels tenietgedaan. De evolutie sinds de nulmeting is gemengd, met zowel stabiele als verslechterende resultaten. Vooral Afvalverzamelpunten en Openbaarvervoerhaltes vertonen een significante verslechtering. Verschillende prioritaire type-omgevingen bevinden zich nog duidelijk boven de doelstelling voor 2030. Ook Secundaire schoolomgevingen vragen aandacht door hun relatief hoge zwerfvuildruk, hoewel de situatie er relatief stabiel blijft. Voor Openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme liggen de resultaten tot slot ook in 2025 significant hoger dan de status quo. Voor de andere type-omgevingen zonder specifieke doelstelling wordt de status quo behouden en blijft de doelstelling bereikt.

In 2025 werd 6 874,21 ton zwerfvuil opgeruimd door de terreinbeheerders, het merendeel door gemeenten en steden. Dit betekende een daling van 1,4% (95,02 ton) t.o.v. 2024, maar niet tot het niveau van 2023. Deze netto-daling van 1,4% in 2025 verbergt een lichte stijging van de hoeveelheid ingezameld door gemeenten en steden van 1,8% (103,98 ton). Deze lichte stijging kwam niet tot uiting in de totale ingezamelde hoeveelheid door een proportioneel sterke daling bij agentschappen en provincies van -15,3% (-199,00 ton).
In vergelijking met 2023 was de ingezamelde hoeveelheid zwerfvuil nog steeds 3,8% hoger in 2025, een verschil van 252,69 ton. Dat was 1 576,99 ton meer dan de doelstelling voor 2030.

De hoeveelheid correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken vertoonde in 2025 een heel lichte stijging van 0,7 % (123,63 ton). Net zoals voor de ingezamelde hoeveelheid zwerfvuil steeg de hoeveelheid afval in straatvuilnisbakken ingezameld door gemeenten en steden (+3,1%; 494,02 ton) en daalde ze bij agentschappen en provincies (-41%; 370,39 ton). T.o.v. 2023 lag de ingezamelde hoeveelheid afval in straatvuilnisbakken 27% (3 451,18 ton) hoger in 2025.

In tegenstelling tot 2024, werd er over alle bevraagde afvalstromen heen opnieuw relatief meer pmd selectief ingezameld in 2025, zowel bij de inzameling van zwerfvuil (+9,1%; 5,00 ton) als in de straatvuilnisbakken

(+30,7%; 14,64 ton). Door de relatief lage tonnages, heeft dit echter nagenoeg geen invloed op de totale ingezamelde hoeveelheden.

Het '*on-the-go*-afval' werd in 2025 in dezelfde mate via de straatvuilnisbakken ingezameld als in 2024, nl. 71% belandde in de straatvuilnisbakken en werd niet opgeruimd als zwerfvuil. In 2023 bedroeg dit aandeel 67%.

5 BIJLAGEN

BIJLAGE 1. TOEWIJZING BELFIUSCLUSTERS AAN RISICOKLASSEN ZWERFVUIL

Belfiuscluster	Zwerfvuilrisico
Gemeenten in de stadsrand met hoge inkomens en vergrijzende bevolking (V1)	LR
Gemeenten in de stadsrand met hogere inkomens en toenemend aantal jongeren (V2)	LR
Woongemeenten met hogere inkomens (V3)	LR
Woongemeenten met toenemend aantal jongeren (V4)	LR
Woongemeenten met vergrijzende bevolking (V5)	LR
Landelijke woongemeenten met hogere inkomens (V6)	LR
Landbouwgemeenten (V7)	LR
Landelijke gemeenten met eerder vergrijzende bevolking (V8)	LR
Gemeenten in de stadsrand met economische activiteit en toenemend aantal jongeren (V9)	LR
Gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking (V10)	LR
Gemeenten met groter bevolkingsaantal en economische activiteit (V11)	MR
Gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische activiteit (V12)	MR
Goed uitgeruste gemeenten en kleine steden met vergrijzende bevolking (V13)	MR
Goed uitgeruste gemeenten en kleine steden met toenemend aantal jongeren (V14)	MR
Grote en regionale steden (V15)	HR
Kustgemeenten (V16)	HR

BIJLAGE 2. GEMEENTEN PER RISICOKLASSE

Risicoklasse	Gemeente	Inwonersaantal op 1/1/2026	Gemeente	Inwonersaantal op 1/1/2026
Hoog risico	Aalst	93 094	Koksijde	21 072
	Antwerpen	565 615	Kortrijk	81 523
	Blankenberge	20 741	Leuven	105 357
	Bredene	18 057	Mechelen	90 355
	Brugge	120 458	Middelkerke	20 069
	De Haan	12 682	Nieuwpoort	11 431
	De Panne	10 829	Oostende	73 000
	Genk	68 101	Roeselare	67 697
	Gent	274 042	Sint-Niklaas	83 400
	Hasselt	90 914	Turnhout	48 490
	Knokke-Heist	32 163		
Matig risico	Aalter	29 862	Maaseik	25 896
	Aarschot	31 948	Maasmechelen	40 653
	Beringen	49 034	Malle	16 256
	Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht	88 344	Menen	34 640
	Bilzen-Hoeselt	43 228	Mol	38 793
	Boom	19 963	Niel	11 059
	Bornem	22 333	Ninove	40 879
	Bree	17 371	Oostkamp	24 102
	Deinze	46 380	Oudenaarde	33 105
	Denderleeuw	21 402	Oudsbergen	24 005
	Dendermonde	47 828	Pelt	34 698
	Diest	25 196	Poperinge	19 890
	Diksmuide	17 386	Puurs-Sint-Amands	27 389
	Duffel	18 203	Ronse	27 731
	Edegem	23 698	Schoten	34 849
	Eeklo	22 911	Sint-Katelijne-Waver	21 937
	Evergem	37 371	Sint-Truiden	41 987
	Geel	42 650	Temse	31 814
	Geraardsbergen	35 338	Tessenderlo-Ham	30 827
	Hamme	25 763	Tielt	31 973
	Harelbeke	30 605	Tienen	36 962
	Heist-op-den-Berg	44 991	Tongeren-Borgloon	44 239
	Hemiksem	12 466	Torhout	21 154
	Herentals	29 163	Veurne	12 749
	Heusden-Zolder	35 032	Waregem	40 737
	Hoogstraten	22 525	Westerlo	25 723
	Houthalen-Helchteren	30 879	Wetteren	27 071
	Ieper	35 629	Wevelgem	32 089
	Izegem	29 444	Wijnegem	10 703
	Kuurne	14 308	Willebroek	28 923
	Lanaken	26 513	Zedelgem	23 747
	Leopoldsburg	16 973	Zele	21 587
	Lier	38 747	Zelzate	13 745
	Lokeren	50 897	Zottegem	28 343
	Lommel	35 451	Zwevegem	26 035
Laag risico	Aartselaar	15 085	Lebbeke	20 380

	Affligem	13 900		Lede	19 528
	Alken	11 943		Ledegem	9 797
	Alveringem	4 967		Lendelede	5 863
	Anzegem	15 294		Lennik	9 400
	Ardooie	9 546		Lichtervelde	9 450
	Arendonk	13 426		Liedekerke	14 113
	As	8 249		Lierde	6 880
	Asse	36 018		Lievegem	27 502
	Assenede	14 626		Lille	17 175
	Avelgem	10 426		Linkebeek	4 673
	Baarle-Hertog	3 103		Lint	8 568
	Balen	23 916		Linter	7 410
	Beernem	16 334		Lochristi	30 982
	Beerse	18 780		Londerzeel	19 598
	Beersel	26 800		Lo-Reninge	3 138
	Begijnendijk	10 668		Lubbeek	15 290
	Bekkevoort	6 965		Lummen	15 452
	Berlaar	12 151		Maarkedal	6 289
	Berlare	15 480		Machelen	17 115
	Bertem	10 394		Maldegem	24 927
	Bever	2 279		Meerhout	10 365
	Bierbeek	10 926		Meise	20 592
	Bocholt	13 884		Merelbeke-Melle	37 675
	Boechout	14 106		Merchtem	18 467
	Bonheiden	15 705		Merksplas	8 974
	Boortmeerbeek	13 447		Mesen	1 068
	Boutersem	8 678		Moorslede	11 531
	Brakel	15 169		Mortsel	26 961
	Brasschaat	38 529		Nazareth-De Pinte	23 633
	Brecht	30 755		Nieuwerkerken	7 340
	Buggenhout	15 203		Nijlen	23 881
	Damme	11 321		Olen	12 945
	Deerlijk	12 727		Oosterzele	14 150
	Dentergem	8 824		Oostrozebeke	7 972
	Dessel	10 191		Opwijk	15 143
	Destelbergen	19 223		Oudenburg	10 449
	Diepenbeek	19 867		Oud-Heverlee	11 414
	Dilbeek	45 111		Oud-Turnhout	15 211
	Dilsen-Stokkem	21 677		Overijse	26 452
	Drogenbos	6 067		Peer	16 788
	Erpe-Mere	21 211		Pepingen	4 546
	Essen	19 671		Pittem	7 003
	Pajottegem	25 501		Putte	19 203
	Gavere	13 437		Ranst	19 867
	Geetbets	6 309		Ravels	15 953
	Gingelom	8 755		Retie	12 076
	Gistel	12 098		Riemst	16 890
	Glabbeek	5 475		Rijkevorsel	12 552
	Grimbergen	40 491		Roosdaal	12 163
	Grobbendonk	11 608		Rotselaar	17 807
	Haacht	15 811		Rumst	15 569
	Haaltert	19 667		Schelle	8 777

	Halen	9 584		Scherpenheuvel-Zichem	24 537
	Halle	43 131		Schilde	20 476
	Hamont-Achel	14 572		Sint-Genesius-Rode	18 622
	Hechtel-Eksel	13 089		Sint-Gillis-Waas	20 272
	Heers	7 595		Sint-Laureins	7 007
	Herent	23 287		Sint-Lievens-Houtem	10 750
	Herenthout	9 464		Sint-Martens-Latem	8 157
	Herk-de-Stad	13 004		Sint-Pieters-Leeuw	37 055
	Herselt	14 777		Spiere-Helkijn	2 051
	Herstappe	78		Stabroek	19 126
	Herzele	19 291		Staden	11 759
	Heuvelland	8 049		Steenokkerzeel	12 737
	Hoegaarden	7 016		Stekene	19 955
	Hoeilaart	11 521		Ternat	16 742
	Holsbeek	10 283		Tervuren	23 179
	Hooglede	10 248		Tielt-Winge	11 585
	Horebeke	2 020		Tremelo	15 372
	Houthulst	10 543		Vilvoorde	48 413
	Hove	8 400		Vleteren	3 581
	Huldenberg	10 132		Voeren	4 395
	Hulshout	10 652		Vorselaar	8 056
	Ichtegem	14 681		Vosselaar	11 933
	Ingelmunster	11 663		Waasmunster	11 532
	Jabbeke	14 990		Wellen	7 556
	Kalmthout	19 826		Wemmel	18 270
	Kampenhout	12 600		Wervik	19 234
	Kapellen	28 190		Wezembeek-Oppem	14 930
	Kapelle-op-den-bos	9 848		Wichelen	12 171
	Kaprijke	6 710		Wielsbeke	10 282
	Kasterlee	19 835		Wingene	20 919
	Keerbergen	13 447		Wommelgem	13 642
	Kinrooi	12 556		Wortegem-Petegem	6 542
	Kluisbergen	6 939		Wuustwezel	21 902
	Koekelare	8 886		Zandhoven	13 529
	Kontich	21 894		Zaventem	37 518
	Kortemark	13 084		Zemst	23 367
	Kortenaken	8 046		Zoersel	23 223
	Kortenberg	21 425		Zonhoven	22 030
	Kraainem	13 985		Zonnebeke	12 784
	Kruisem	16 035		Zoutleeuw	8 805
	Laakdal	17 032		Zuienkerke	2 641
	Laarne	12 525		Zulte	16 260
	Landen	16 458		Zutendaal	7 477
	Langemark-Poelkapelle	8 258		Zwalm	8 374

BIJLAGE 3. GEBRUIKTE MONITORINGSMETHODEN

Machinaal veegvuil

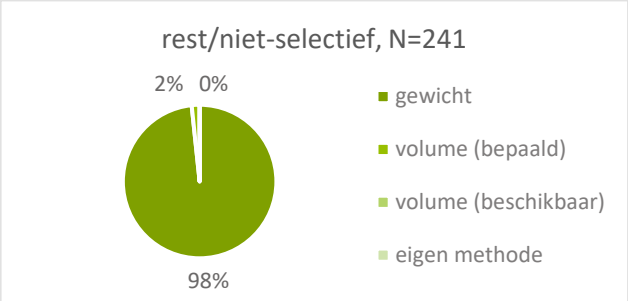

Manueel veegvuil

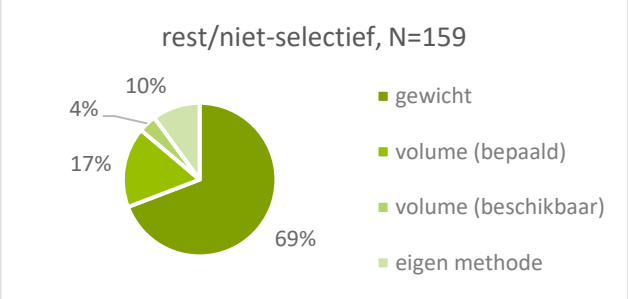

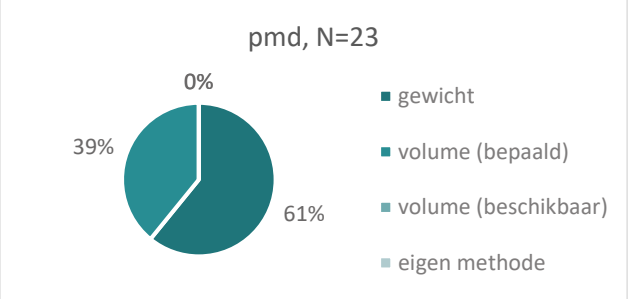

Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers

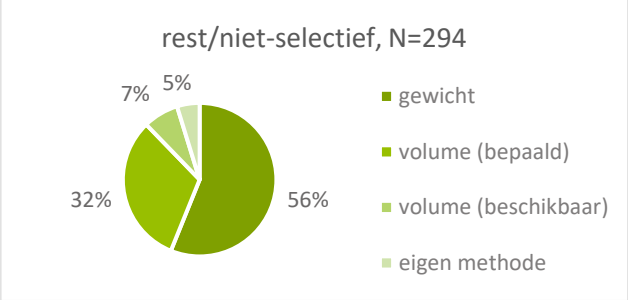

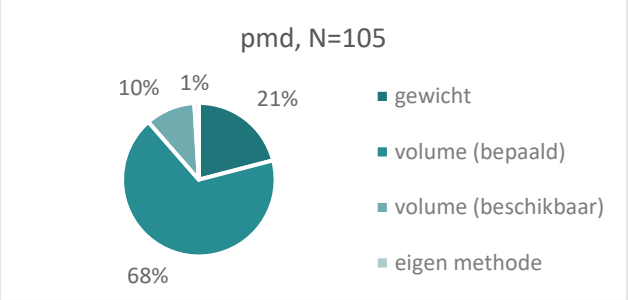

Afval uit straatvuilnisbakken

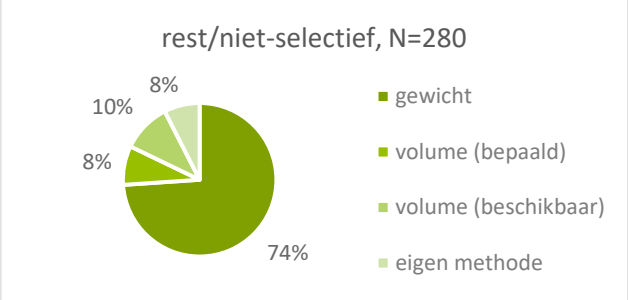

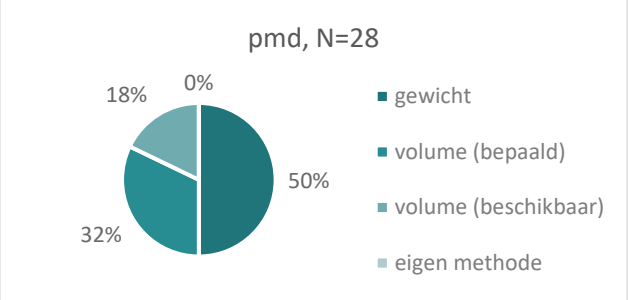

BIJLAGE 4. RESULTATEN PER RESPONDENT

Gemeenten en steden

De tabel hieronder toont per gemeente:
- de risicoklasse waartoe de gemeente behoort in het kader van de zwerfvuilmonitoring
- het inwonersaantal op 1 januari 2026 volgens Statbel[26]
- de status per combinatie van IZAS-stroom en fractie (zie 2.2.3)
- de hoeveelheden zwerfvuil (in ton) per combinatie van IZAS-stroom en fractie, waar gekend (i.e. voor status 'volledig', 'partieel' of 'niet van toepassing')

NB: voor het ingezamelde manueel veegvuil toont de tabel twee waarden (in ton): enerzijds de hoeveelheid 'zoals gemeld' en anderzijds de hoeveelheid 'zwerfvuil'. Voor de bepaling van de opgeruimde hoeveelheden zwerfvuil i.k.v. dit rapport werd het laatste cijfer gebruikt, voor de berekening van het restafvalcijfer zonder zwerfvuil het eerste cijfer. De reden dat de hoeveelheid veegvuil die geen zwerfvuil is (standaard 20% van het manueel veegvuil; zie 2.2.1 en 2.2.5) wel werd meegeteld voor het restafvalcijfer zonder zwerfvuil, is dat deze hoeveelheid een rechtstreeks en onlosmakelijk gevolg is van de activiteit die leidde tot de gemelde hoeveelheid. In de berekening van het restafvalcijfer zonder zwerfvuil voor de evaluatie van de restafvaldoelstelling werd het ingezamelde manueel veegvuil dus voor elke gemeente voor 100% meegerekend, onafhankelijk van het aandeel zwerfvuil in het manueel veegvuil.

Status: = volledig; = partieel; = onbekend; = geen antwoord; = niet van toepassing

			IZAS-stroom >	**Machinaal veegvuil**		**Manueel veegvuil**				**Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers**				**Afval uit straatvuilnisbakken**			
			Fractie >	**niet-sel.**		**rest / niet-sel.**			**pmd**	**rest / niet-sel.**		**pmd**		**rest / niet-sel.**		**pmd**	
Gemeente	**Risico-klasse**	**Inwoners-aantal op 1/1/2026**		**status**	**zwerfvuil (ton)**	**status**	**zoals gemeld (ton)**	**zwerfvuil (ton)**	**status**	**zwerfvuil (ton)**	**status**	**zwerfvuil (ton)**	**status**	**zwerfvuil (ton)**	**status**	**correct gedeponeerd (ton)**	**status**	**correct gedeponeerd (ton)**
Aalst	Hoog	93 094			7,1		81,8	65,5		0,0		0,4		0,1		362,1		0,0
Aalter	Matig	29 862			3,5		1,0	0,8		0,5		2,3		0,7		11,3		0,0
Aarschot	Matig	31 948			4,7		4,4	3,5		0,0		2,6		0,0		42,9		0,0
Aartselaar	Laag	15 085			1,0		0,0	0,0		0,0		1,0						0,0
Affligem	Laag	13 900					3,3	3,3		0,0		3,5		0,0		9,2		0,0
Alken	Laag	11 943			1,3		0,0	0,0		0,0		0,7		0,0		14,6		0,0
Alveringem	Laag	4 967			0,0		0,0	0,0		0,0		0,6						0,0
Antwerpen	Hoog	565 615			66,6		1 250,0	1 000,0		0,0		233,4		0,0		3 154,3		0,0

[26] per 1 januari 2026, Statbel (https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/structuur-van-de-bevolking#figures)

Anzegem	Laag	15 294		0,0		0,5	0,5		0,2		0,9		0,2		10,9		0,0
Ardooie	Laag	9 546		0,0							2,0						0,0
Arendonk	Laag	13 426		0,0		0,4	0,3		0,0		1,3		0,0		9,6		0,0
As	Laag	8 249		0,3		0,0	0,0		0,0		1,7		0,0		5,7		0,0
Asse	Laag	36 018		2,5					0,0		9,8				53,8		0,0
Assenede	Laag	14 626				0,0	0,0		0,0		2,5		0,7		17,7		
Avelgem	Laag	10 426		0,7		0,6	0,6		1,4		0,5		0,2		8,5		1,3
Baarle-Hertog	Laag	3 103		0,0		0,0	0,0		0,0		1,6		0,0		3,7		0,0
Balen	Laag	23 916		0,9		6,1	4,9		0,7		2,2		0,0		5,9		0,0
Beernem	Laag	16 334		1,9		1,1	1,1		0,0		1,5		0,0		10,2		0,0
Beerse	Laag	18 780		2,8		5,4	4,3		0,0		2,5		0,1		14,8		0,0
Beersel	Laag	26 800		6,9		0,8	0,7		0,0		2,3		0,2		16,4		0,0
Begijnendijk	Laag	10 668		0,6		0,0	0,0		0,0		0,5		0,0		5,9		0,0
Bekkevoort	Laag	6 965		2,5		0,0	0,0		0,0		1,8		0,0		2,9		0,0
Beringen	Matig	49 034		4,2					0,0		5,1		0,0		32,2		0,0
Berlaar	Laag	12 151		2,4		0,0	0,0		0,0		1,7		0,0		15,3		0,0
Berlare	Laag	15 480		0,3					0,0				0,0				0,0
Bertem	Laag	10 394		1,5		0,0	0,0		0,0		3,4		0,0		9,2		0,0
Bever	Laag	2 279		0,0		0,0	0,0		0,0		0,2		0,0		0,0		0,0
Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht	Matig	88 344		1,9		0,0	0,0		0,0		13,6		0,8				0,0
Bierbeek	Laag	10 926		2,0		0,0	0,0		0,0		1,3		0,0		12,8		0,0
Bilzen-Hoeselt	Matig	43 228		4,4		0,0	0,0		0,0		1,2				4,3		0,0
Blankenberge	Hoog	20 741		6,0					0,0		0,9		0,0		128,8		
Bocholt	Laag	13 884		1,2		0,7	0,7		0,0		3,5		0,0		11,2		0,0
Boechout	Laag	14 106		1,6		0,0	0,0		0,0		1,5		0,0		29,4		0,0
Bonheiden	Laag	15 705		2,1							1,1		0,2		5,7		0,5
Boom	Matig	19 963		1,4		3,8	3,0		0,0		0,7		0,0		29,9		0,0
Boortmeerbeek	Laag	13 447		1,0		0,0	0,0		0,0		1,2		0,0		6,0		0,0
Bornem	Matig	22 333		0,8		6,6	5,3		0,0		0,1		0,0		44,7		0,0
Boutersem	Laag	8 678		0,6		0,0	0,0		0,0		2,2		0,0		7,1		0,0
Brakel	Laag	15 169		0,8					0,0		0,2		0,0		33,4		0,0
Brasschaat	Laag	38 529		5,2		1,5	1,2		0,0		3,4		0,0		60,9		0,0
Brecht	Laag	30 755		2,6		0,0	0,0		0,0		0,2		0,1		37,9		0,0
Bredene	Hoog	18 057		1,5		3,2	2,6				0,1		0,0		80,7		
Bree	Matig	17 371		3,2		0,7	0,6		0,0		1,9		0,0		18,6		0,0
Brugge	Hoog	120 458		6,7		5,5	5,5		0,0		7,3		0,3		1 783,6		1,2
Buggenhout	Laag	15 203		3,0		0,0	0,0		0,0		3,4		0,0		15,9		0,0
Damme	Laag	11 321		2,1		0,0	0,0		0,0		1,3		0,1		9,5		0,0
De Haan	Hoog	12 682		4,4		34,0	27,2		0,0		0,9		0,0		123,8		4,5
De Panne	Hoog	10 829		1,6		5,9	4,7		0,0		0,3		0,1		283,2		0,0
Deerlijk	Laag	12 727		1,4		2,0	2,0		0,0		1,2		0,2		3,8		0,0
Deinze	Matig	46 380		0,7		2,8	2,2		0,0		10,6		0,6		71,1		0,0
Denderleeuw	Matig	21 402		1,6		13,9	13,9		0,3		1,0		0,0		43,6		0,0
Dendermonde	Matig	47 828		3,5		4,7	3,7		0,0		5,8		0,2		25,9		0,0
Dentergem	Laag	8 824									8,0		0,5		3,2		0,0
Dessel	Laag	10 191		2,9		1,5	1,2		0,0		0,7		0,0		4,0		0,0

Destelbergen	Laag	19 223		1,8										23,1		0,0
Diepenbeek	Laag	19 867		1,0		0,3	0,3				1,5		0,0		4,6		0,0
Diest	Matig	25 196		3,7		7,5	6,0		0,0		2,7		0,0		23,8		0,0
Diksmuide	Matig	17 386		2,6		2,9	2,4		0,2		1,6		0,6		23,3		0,1
Dilbeek	Laag	45 111		2,0		4,6	3,6		0,0		4,3		0,0		37,6		0,0
Dilsen-Stokkem	Laag	21 677		1,0		0,0	0,0		0,0		5,5		0,0		28,9		0,0
Drogenbos	Laag	6 067		0,0		7,5	7,5		0,0		0,6		0,0		16,2		0,0
Duffel	Matig	18 203		1,0		1,6	1,3		0,0				0,0		15,5		0,0
Edegem	Matig	23 698		2,1		2,8	2,2		0,0		2,0		1,2		56,8		0,0
Eeklo	Matig	22 911		3,0		8,4	6,7		0,0		0,2		0,0		19,8		0,0
Erpe-Mere	Laag	21 211		1,9		0,0	0,0		0,0		2,7		0,0		23,5		0,0
Essen	Laag	19 671		2,2		1,3	1,3		0,0		0,1		0,0		18,5		5,7
Evergem	Matig	37 371		0,8		1,7	1,7		0,5		0,5				23,7		0,0
Gavere	Laag	13 437		0,9		0,0	0,0		0,0		0,3		0,1		16,4		0,0
Geel	Matig	42 650		6,9		11,2	8,9		0,0		6,2		0,0		76,2		0,0
Geetbets	Laag	6 309		1,7		0,0	0,0		0,0		4,8		0,0		3,7		0,0
Genk	Hoog	68 101		12,3		277,1	277,1		0,0		72,2		0,0		81,0		0,0
Gent	Hoog	274 042		29,2		739,1	591,2		0,0		30,9				1 156,8		0,0
Geraardsbergen	Matig	35 338		2,6					0,0		4,7		0,0				0,0
Gingelom	Laag	8 755		0,5					0,1		1,5		0,1		7,7		0,0
Gistel	Laag	12 098		1,2							1,2		0,1		23,7		0,0
Glabbeek	Laag	5 475		0,7		0,0	0,0		0,0				0,0		8,6		0,0
Grimbergen	Laag	40 491		2,5		0,3	0,3		0,0		63,7				2,7		0,4
Grobbendonk	Laag	11 608		0,2		1,9	1,6		0,0		1,4		0,0		8,7		0,0
Haacht	Laag	15 811		1,1		0,0	0,0		0,0		1,2		0,0		19,6		0,0
Haaltert	Laag	19 667		0,0		0,0	0,0		0,0				0,0		24,4		0,0
Halen	Laag	9 584		1,1		0,0	0,0		0,0		0,3		0,0		8,5		0,0
Halle	Laag	43 131		5,5		13,4	10,7		0,0		0,6				50,7		0,0
Hamme	Matig	25 763		0,4		1,4	1,1		0,0		2,9		0,6		7,7		
Hamont-Achel	Laag	14 572		1,5		0,0	0,0		0,0		0,2		0,0		2,7		0,0
Harelbeke	Matig	30 605		0,7		3,9	3,1				5,0		0,7		30,6		0,7
Hasselt	Hoog	90 914		10,2		10,5	9,9		0,0		9,1		0,0		158,1		9,8
Hechtel-Eksel	Laag	13 089		1,2		1,3	1,0		0,0		1,7		0,0		10,0		0,0
Heers	Laag	7 595		0,0		0,0	0,0		0,0		3,3		0,0		24,2		0,0
Heist-op-den-Berg	Matig	44 991		3,3		1,5	1,2		0,0		5,8		0,2		51,9		0,0
Hemiksem	Matig	12 466		0,4		0,0	0,0		0,0				0,0		35,4		0,0
Herent	Laag	23 287		3,7		0,0	0,0		0,0		13,1		0,0		22,6		0,0
Herentals	Matig	29 163		7,3		10,7	8,6		0,0		4,9				62,3		0,0
Herenthout	Laag	9 464		0,3		0,1	0,1		0,0		2,0		0,2		6,7		0,0
Herk-de-Stad	Laag	13 004		0,7		0,0	0,0		0,0		1,3		0,0		25,3		0,0
Herselt	Laag	14 777		0,3		1,2	0,9		0,0		1,1		0,0		4,8		0,0
Herstappe	Laag	78		0,0							0,0		0,0		0,0		0,0
Herzele	Laag	19 291		1,0		1,0	1,0		0,0		1,8		0,0		34,5		0,0
Heusden-Zolder	Matig	35 032		0,4		31,7	25,4		0,0		4,7		0,0		35,3		0,0
Heuvelland	Laag	8 049				0,0	0,0		0,0		0,7		0,4		1,7		0,0
Hoegaarden	Laag	7 016		0,0		0,0	0,0		0,0		0,4		0,0		5,1		0,0
Hoeilaart	Laag	11 521		0,8		0,0	0,0		0,0				0,0				0,0

Holsbeek	Laag	10 283							0,0		0,2				1,9		0,0
Hooglede	Laag	10 248				0,0	0,0		0,0		1,0		0,2		7,0		0,0
Hoogstraten	Matig	22 525		0,9		37,7	30,2		0,0		1,2		0,0		36,5		0,0
Horebeke	Laag	2 020		0,0		0,0	0,0		0,0		0,3				1,1		0,0
Houthalen-Helchteren	Matig	30 879		0,8		37,2	37,2		0,0		4,8		0,0		34,1		0,0
Houthulst	Laag	10 543		0,0		0,2	0,2		0,0						9,7		0,0
Hove	Laag	8 400		1,5		0,0	0,0		0,0		0,8		0,0		6,0		0,0
Huldenberg	Laag	10 132		0,0		0,0	0,0		0,0		6,5		0,0		3,3		0,0
Hulshout	Laag	10 652		0,0		3,8	3,1		0,0		0,2		0,0		3,5		0,0
Ichtegem	Laag	14 681		0,1		0,0	0,0		0,0		1,5		0,0		14,3		
Ieper	Matig	35 629		1,6		26,8	21,4		0,6		6,6		1,9		119,0		0,0
Ingelmunster	Laag	11 663		0,4					0,0		1,6		0,1		5,1		0,0
Izegem	Matig	29 444		2,6		0,7	0,6		0,0		5,6		0,0		42,9		0,0
Jabbeke	Laag	14 990		1,3		0,0	0,0		0,0		1,0		0,3		32,0		1,0
Kalmthout	Laag	19 826		1,9		0,0	0,0		0,0		0,8		0,3		35,8		
Kampenhout	Laag	12 600		0,4		0,0	0,0		0,0		0,8		0,1		8,4		0,0
Kapellen	Laag	28 190		0,6					0,0		0,2				38,9		0,0
Kapelle-op-den-Bos	Laag	9 848				4,4	3,5		0,0		3,9				8,7		0,0
Kaprijke	Laag	6 710		1,0		0,0	0,0		0,0				0,0		6,1		0,0
Kasterlee	Laag	19 835		1,2		5,3	4,3		0,0		1,8		0,3		6,1		0,0
Keerbergen	Laag	13 447		1,9		0,0	0,0		0,0		2,4		0,0		8,5		0,0
Kinrooi	Laag	12 556		0,8		0,0	0,0		0,0		2,5		0,0		7,7		0,0
Kluisbergen	Laag	6 939		0,5		0,0	0,0		0,0		4,6				21,1		0,0
Knokke-Heist	Hoog	32 163		11,0		367,4	293,9		0,0		0,3		0,0		373,1		0,0
Koekelare	Laag	8 886		0,9											6,6		
Koksijde	Hoog	21 072		0,0		91,4	73,1		0,0		2,2		0,1		207,2		2,4
Kontich	Laag	21 894		0,6					0,0		1,2		0,2		27,1		0,0
Kortemark	Laag	13 084		0,2		0,0	0,0		0,0		2,6		0,0		10,4		0,0
Kortenaken	Laag	8 046		1,2		1,0	0,8		0,0		1,2		0,0		1,8		0,0
Kortenberg	Laag	21 425		0,9		0,0	0,0		0,0		4,5		0,0		36,9		0,0
Kortrijk	Hoog	81 523				5,5	4,4		0,0		5,1		1,4		457,3		0,0
Kraainem	Laag	13 985		2,4					0,0		0,2				16,0		0,0
Kruisem	Laag	16 035		0,3		2,0	2,0		0,0		2,2		0,2		14,0		0,0
Kuurne	Matig	14 308		0,2		10,0	10,0		0,1		1,0		0,3		19,0		0,0
Laakdal	Laag	17 032		1,0		2,0	1,6		0,0		2,2		0,0		8,7		0,0
Laarne	Laag	12 525		0,1		0,0	0,0		0,0		2,5		0,2		10,2		0,0
Lanaken	Matig	26 513		4,5		8,6	6,9		0,0		5,7		0,0		42,6		0,0
Landen	Laag	16 458		4,1		1,9	1,5		0,0		5,6		0,0		27,9		0,0
Langemark-Poelkapelle	Laag	8 258		0,7		0,0	0,0		0,0		0,2		0,1		2,7		0,0
Lebbeke	Laag	20 380		1,4					0,0		2,8				16,7		
Lede	Laag	19 528		3,1		0,4	0,3		0,0		1,6		0,1		24,3		0,0
Ledegem	Laag	9 797		0,0		0,0	0,0		0,0						4,8		0,0
Lendelede	Laag	5 863		1,0		0,0	0,0		0,0		0,9		0,2		4,1		0,0
Lennik	Laag	9 400		1,6		2,8	2,3		0,0		0,6				4,8		0,0
Leopoldsburg	Matig	16 973		1,1					0,0		3,8		0,0		23,4		0,0
Leuven	Hoog	105 357		8,4		110,2	88,2		0,0		6,6		0,0		381,7		0,0

Lichtervelde	Laag	9 450		0,1					0,0		0,3					0,0
Liedekerke	Laag	14 113		1,2					0,0				0,0			0,0
Lier	Matig	38 747		5,7		27,6	27,6		0,0		4,2		0,4		88,8	0,0
Lierde	Laag	6 880		0,8		0,9	0,7		0,1		0,0		0,0		1,2	0,0
Lievegem	Laag	27 502		2,2		0,0	0,0		0,0		2,7		0,2		27,8	0,0
Lille	Laag	17 175		1,2		6,7	5,3		0,0		3,8		0,0		8,6	0,0
Linkebeek	Laag	4 673														0,0
Lint	Laag	8 568		0,8		0,0	0,0		0,0		0,8		0,1		9,3	0,0
Linter	Laag	7 410				0,8	0,6		0,0		0,3		0,0		7,6	0,0
Lochristi	Laag	30 982				11,0	8,8		0,0		2,3		1,2		21,0	0,4
Lokeren	Matig	50 897		2,0		19,1	15,3		0,7		6,1		1,2		30,4	0,8
Lommel	Matig	35 451		5,4		39,6	31,7		0,0		9,2					0,0
Londerzeel	Laag	19 598		2,5		2,1	1,7		0,0						37,8	0,0
Lo-Reninge	Laag	3 138		0,0		0,0	0,0		0,0		2,3				3,0	0,0
Lubbeek	Laag	15 290		3,2		0,0	0,0		0,0		1,8		0,0		9,2	0,0
Lummen	Laag	15 452		0,1		0,0	0,0		0,0		4,6		0,0		8,8	0,0
Maarkedal	Laag	6 289		0,0		0,0	0,0		0,0		0,8				4,3	0,0
Maaseik	Matig	25 896		2,0		0,5	0,4		0,0		3,2		0,0		17,9	0,0
Maasmechelen	Matig	40 653		7,1		20,9	20,9		0,0		3,8		0,4		79,0	0,0
Machelen	Laag	17 115		1,3		59,4	47,5		0,0		0,8		0,1		28,6	0,0
Maldegem	Laag	24 927		0,6					0,0		0,6		0,1		10,8	0,9
Malle	Matig	16 256		0,6		4,5	3,6		0,0		3,0		0,2		22,3	0,0
Mechelen	Hoog	90 355		27,4		63,7	59,9		0,0		6,7		0,0		237,1	0,0
Meerhout	Laag	10 365		1,1		0,6	0,5		0,0		1,9		0,1		2,8	0,1
Meise	Laag	20 592		9,1					0,0							0,0
Menen	Matig	34 640		1,8		0,3	0,3		0,0		4,5		0,3		70,0	0,0
Merchtem	Laag	18 467		0,4		1,2	1,0		0,0		0,5		0,0		9,7	0,0
Merelbeke-Melle	Laag	37 675		0,0		0,0	0,0		0,0		2,0		0,0		37,0	0,0
Merksplas	Laag	8 974		0,5		0,0	0,0		0,0		3,6		0,0		12,3	0,0
Mesen	Laag	1 068		0,0		0,0	0,0		0,0		0,3		0,1		1,6	0,0
Middelkerke	Hoog	20 069		21,1		17,3	13,8		0,0		2,1		0,0		105,3	0,0
Mol	Matig	38 793		9,6		1,2	0,9		0,0		0,8		0,0		38,2	0,0
Moorslede	Laag	11 531				0,0	0,0		0,0		2,9		0,2		3,3	0,0
Mortsel	Laag	26 961		1,5		4,9	3,9		0,0		3,3		0,0		84,2	0,0
Nazareth-De Pinte	Laag	23 633		0,7		0,0	0,0		0,0		1,5		0,1		22,8	0,0
Niel	Matig	11 059							0,0		0,3		0,0		67,1	0,0
Nieuwerkerken	Laag	7 340				0,0	0,0		0,0		2,3		0,0		6,8	0,0
Nieuwpoort	Hoog	11 431		2,9		21,1	16,9		0,0		0,6		0,0		76,8	0,0
Nijlen	Laag	23 881		1,6		2,1	1,7		0,0		1,6		0,0		19,8	0,1
Ninove	Matig	40 879		4,4		2,3	1,9		0,0		4,3		0,0		64,4	0,0
Olen	Laag	12 945		0,0					0,0		2,2		0,0		1,8	0,0
Oostende	Hoog	73 000		3,8		333,8	267,0		0,0		3,4		0,0		901,6	0,0
Oosterzele	Laag	14 150		1,1					0,0		1,5		0,0		1,8	0,0
Oostkamp	Matig	24 102		1,6		5,0	5,0		0,0		3,7		0,1		15,9	0,0
Oostrozebeke	Laag	7 972		0,9		4,8	3,8		0,0		4,7		0,0		4,4	0,0
Opwijk	Laag	15 143		1,2		6,8	6,8		0,0		0,2				5,6	0,0
Oudenaarde	Matig	33 105		2,3		6,6	5,3		0,0		3,4		0,0		46,2	0,0

Oudenburg	Laag	10 449		0,1					0,0		2,0		0,0		37,5		0,0
Oud-Heverlee	Laag	11 414		1,9		0,0	0,0		0,0		0,6		0,0		8,9		0,0
Oudsbergen	Matig	24 005		5,9		0,8	0,6		0,0		2,0		0,0		33,3		0,0
Oud-Turnhout	Laag	15 211		0,2		1,1	0,9		0,0		0,9		0,0		8,0		0,0
Overijse	Laag	26 452		0,6					0,0				0,0				0,0
Pajottegem	Laag	25 501		0,5		1,0	0,8				8,8				12,3		0,0
Peer	Laag	16 788		0,6					0,0		1,8		1,0		3,6		
Pelt	Matig	34 698		4,0		4,2	3,4		0,0		19,8		0,0		31,5		0,0
Pepingen	Laag	4 546		0,6		0,0	0,0		0,0		1,9		0,0		1,6		0,1
Pittem	Laag	7 003		0,0					0,0		0,6		0,0		4,8		0,0
Poperinge	Matig	19 890		1,5		3,4	2,7		0,0		6,6		0,8		10,9		0,0
Putte	Laag	19 203		2,0		5,4	4,3		0,0		1,9		0,4		16,8		0,0
Puurs-Sint-Amands	Matig	27 389		2,8		2,1	1,7				1,5						0,0
Ranst	Laag	19 867		1,3		0,0	0,0		0,0		1,5		0,1		18,7		0,0
Ravels	Laag	15 953		0,0		0,1	0,1		0,0		4,1		0,0		13,7		0,0
Retie	Laag	12 076		1,0		0,0	0,0		0,0		2,0		0,0		5,0		0,0
Riemst	Laag	16 890		2,3		1,2	1,2		0,0		2,0		0,0		17,3		0,0
Rijkevorsel	Laag	12 552		1,7		0,3	0,3		0,0		2,0		0,8		10,5		0,0
Roeselare	Hoog	67 697		4,5		4,7	3,8		0,0		10,7		1,9		102,8		0,0
Ronse	Matig	27 731		1,2		16,4	13,1		0,0		1,2		0,1		59,1		0,0
Roosdaal	Laag	12 163		0,7					0,0		0,4				5,4		0,0
Rotselaar	Laag	17 807		2,7		2,0	1,6		0,0		5,5		0,0		15,7		0,0
Rumst	Laag	15 569		0,0		0,9	0,7		0,0		0,7		0,0		37,3		0,0
Schelle	Laag	8 777		0,6		0,0	0,0		0,0		0,3		0,0		29,6		0,0
Scherpenheuvel-Zichem	Laag	24 537		4,1		0,0	0,0		0,0		3,6		0,0		23,4		0,0
Schilde	Laag	20 476		3,8		16,7	13,4		0,0		6,8		0,0		15,8		0,0
Schoten	Matig	34 849		3,0		34,2	34,2		0,0		0,6		0,1		25,3		0,0
Sint-Genesius-Rode	Laag	18 622		3,6		4,5	4,5		0,0						33,2		0,0
Sint-Gillis-Waas	Laag	20 272		6,9		0,0	0,0		0,0		1,2				10,7		0,0
Sint-Katelijne-Waver	Matig	21 937		3,3					0,0		1,2		0,2		13,7		0,0
Sint-Laureins	Laag	7 007		0,0		0,0	0,0		0,0		1,3		0,0		0,4		0,0
Sint-Lievens-Houtem	Laag	10 750		2,8					0,0		2,3				11,9		0,0
Sint-Martens-Latem	Laag	8 157							0,0		0,6		0,0		5,7		0,0
Sint-Niklaas	Hoog	83 400		8,5		18,9	18,9		1,9		0,0		0,0		134,3		0,0
Sint-Pieters-Leeuw	Laag	37 055		2,5		86,4	69,1		0,0		3,5		0,4		106,9		0,0
Sint-Truiden	Matig	41 987		7,5		1,7	1,4		0,0		10,3		0,0		60,5		0,0
Spiere-Helkijn	Laag	2 051		0,0					0,0		0,2		0,1				0,0
Stabroek	Laag	19 126		0,5					0,0		0,4				35,9		0,0
Staden	Laag	11 759		0,9		0,0	0,0		0,0				0,0		4,2		0,0
Steenokkerzeel	Laag	12 737		2,2		0,0	0,0		0,0		0,6		0,1		16,0		0,0
Stekene	Laag	19 955		0,2					0,0		1,5		0,0		24,0		0,0
Temse	Matig	31 814		1,7		2,8	2,2		0,0		1,8				40,4		

Ternat	Laag	16 742		2,0		0,0	0,0		0,0		12,9		0,0		9,8		0,0
Tervuren	Laag	23 179		3,7					0,0				0,0				0,0
Tessenderlo-Ham	Matig	30 827		0,6		25,6	20,5		0,0		7,8		0,0		13,9		0,0
Tielt	Matig	31 973		1,2		1,2	1,2		0,0		7,5		0,0		2,4		0,0
Tielt-Winge	Laag	11 585		2,5		0,0	0,0		0,0		2,3		0,0		0,6		0,0
Tienen	Matig	36 962		6,3		0,0	0,0		0,0		39,3		0,0		87,2		0,0
Tongeren-Borgloon	Matig	44 239		0,5		3,4	2,7		0,0		4,8		0,0		194,0		0,0
Torhout	Matig	21 154		0,3		3,3	3,3		0,0		1,4				23,9		0,0
Tremelo	Laag	15 372		2,0		0,3	0,2		0,0		3,6		0,0		13,5		0,0
Turnhout	Hoog	48 490		3,5		11,1	8,8		0,0		12,9				83,9		0,0
Veurne	Matig	12 749		0,3		1,9	1,5		0,0		1,8		0,0		0,6		0,0
Vilvoorde	Laag	48 413		2,9		27,5	22,0		0,0		5,6		0,5		196,8		0,0
Vleteren	Laag	3 581		0,0		0,0	0,0		0,0				0,1		1,5		0,0
Voeren	Laag	4 395		0,4		1,1	1,1		0,0		0,4		0,0		5,7		0,0
Vorselaar	Laag	8 056		0,4		0,1	0,1		0,0		1,4		0,0		6,7		0,2
Vosselaar	Laag	11 933		3,0		0,5	0,4		0,0		1,4		0,2		16,9		0,2
Waasmunster	Laag	11 532		0,0		0,0	0,0		0,0		1,1		0,5		3,1		0,1
Waregem	Matig	40 737				13,9	13,9		0,1		2,7		0,6		61,4		0,0
Wellen	Laag	7 556		1,3		1,6	1,3		0,0		0,9		0,0		8,1		0,1
Wemmel	Laag	18 270		1,1		11,8	9,5		0,0		2,9		0,0		57,0		0,0
Wervik	Laag	19 234		0,4		0,0	0,0		0,0		15,0		0,2		21,2		0,0
Westerlo	Matig	25 723		2,9		4,3	3,5		0,7		1,1		0,3		9,5		1,5
Wetteren	Matig	27 071		1,3		6,6	5,3		0,0		6,7		1,6		39,3		5,1
Wevelgem	Matig	32 089		2,0		6,3	5,1				0,9		0,0		32,0		0,0
Wezembeek-Oppem	Laag	14 930				0,0	0,0		0,0		0,9		0,0		9,7		0,0
Wichelen	Laag	12 171		0,1		0,0	0,0		0,0		4,0		0,0		3,8		0,0
Wielsbeke	Laag	10 282		0,0		0,7	0,7		0,0		1,8		0,4		5,5		0,3
Wijnegem	Matig	10 703		0,0		22,3	22,3		0,0		0,7				42,0		0,0
Willebroek	Matig	28 923		1,8		44,9	35,9		0,0		1,8		0,0		86,3		0,0
Wingene	Laag	20 919		0,0		0,0	0,0		0,0						15,9		0,0
Wommelgem	Laag	13 642		1,3		0,0	0,0		0,0		0,7		0,1		35,1		0,0
Wortegem-Petegem	Laag	6 542		0,0		0,2	0,2		0,0		0,4		0,0		1,9		0,0
Wuustwezel	Laag	21 902		0,5					0,0		1,3				26,1		0,0
Zandhoven	Laag	13 529		1,0		0,0	0,0		0,0		0,3		0,0		23,8		0,0
Zaventem	Laag	37 518		3,6		33,8	27,0		0,0		3,1		0,3		58,8		0,0
Zedelgem	Matig	23 747		3,2		0,0	0,0		0,0		1,7		0,4		15,2		0,0
Zele	Matig	21 587		4,1		7,8	7,8		0,9		1,9		0,1		9,4		0,2
Zelzate	Matig	13 745		0,0		0,5	0,4		0,0		2,9		0,1		12,7		0,4
Zemst	Laag	23 367		0,4		0,0	0,0		0,0				0,0		12,1		0,0
Zoersel	Laag	23 223		0,3													
Zonhoven	Laag	22 030		0,3		0,1	0,1		0,0		5,5		0,0		18,0		0,0
Zonnebeke	Laag	12 784		0,0		0,7	0,7		0,0		2,0		0,0		6,4		0,0
Zottegem	Matig	28 343		2,2					0,0		0,0		0,0		16,4		0,0
Zoutleeuw	Laag	8 805		1,2		0,0	0,0		0,0				0,0		14,8		0,0
Zuienkerke	Laag	2 641		0,0		0,0	0,0		0,0		1,2				5,0		0,0
Zulte	Laag	16 260		1,2		0,0	0,0		0,0		0,7		0,2		8,6		0,0

Zutendaal	Laag	7 477		0,8					0,0				0,0		12,8		0,0
Zwalm	Laag	8 374		0,0		0,0	0,0		0,0		0,8		0,1		11,4		0,2
Zwevegem	Matig	26 035		1,0		5,7	5,7		0,2		1,4		0,4		14,0		0,2

Agentschappen en provincies

De tabel hieronder toont per Vlaams agentschap dat bevraagd werd in het kader van IZAS en per provinciaal bestuur:

- de status per combinatie van IZAS-stroom en fractie (zie 2.2.3)
- de hoeveelheden zwerfvuil (in ton) per combinatie van IZAS-stroom en fractie, waar gekend (i.e. voor status ‘volledig’, ‘partieel’ of ‘niet van toepassing’)

Status: = volledig; = partieel; = onbekend; = geen antwoord; = niet van toepassing

	IZAS-stroom >	Machinaal veegvuil		Manueel veegvuil				Zwerfvuil opgeruimd door vrijwilligers				Afval uit straatvuilnisbakken			
	Fractie >	niet-sel		rest / niet-sel		pmd		rest / niet-sel		pmd		rest / niet-sel		pmd	
		status	zwerfvuil (ton)	status	zwerfvuil (ton)	status	zwerfvuil (ton)	status	zwerfvuil (ton)	status	zwerfvuil (ton)	status	correct gedeponeerd (ton)	status	correct gedeponeerd (ton)
Agentschap	ANB		0,0		24,1		0,0				0,0		0,0		0,0
	AWV		0,0		717,2		0,0		0,0		0,0		395,3		0,0
	DVW		0,0		321,9		0,0				0,0		1,4		0,0
	VMM		0,0		6,4		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0
Provincie	Antwerpen		0,0		8,2		4,3		0,0		0,0				
	Limburg		0,0		1,2		0,0		0,0		0,0		28,7		3,2
	Oost-Vlaanderen		0,0		6,7		0,0		0,0		0,0		46,4		8,8
	Vlaams-Brabant		0,0		5,1		0,1		0,5		0,0		28,4		2,0
	West-Vlaanderen		0,0		3,0		0,4		0,0		0,0		10,5		1,7

BIJLAGE 5. DEFINITIES VAN DE TYPE-OMGEVINGEN

Type-omgeving zwerfvuiltelling	Nummer TO uit zwerfvuiltelling	Definitie
Hoofdstructuurweg	**T1**	Wegen die als belangrijkste functie 'verkeersdoorstroming' hebben, zoals invalswegen, doorgangswegen, verbindingswegen, belangrijke openbaar vervoerroutes, … Het zijn wegen met doorgaans weinig sociale controle. De betrokkenheid van passanten bij de netheid is eerder laag.
Woonwijk	**T2**	Een woonwijk is een wijk met grotendeels privéwoningen en dus voornamelijk lokaal verkeer en betrokkenheid van de omwonenden bij hun wijk. Naast woonhuizen staan in deze straten ook gebouwen met een andere functie, zoals een bibliotheek, cultureel centrum, winkelcentrum. Woonwijken zijn voor de burgers de belangrijkste omgevingen en dus moeten ze proper zijn. De betrokkenheid is hoog, waardoor de mate van vervuiling meestal laag is.
Centrumstraat	**T3**	Deze straten en/of pleinen vervullen een centrumfunctie. Er vindt dus een combinatie van activiteiten plaats. Denk aan huisvesting van administratieve diensten, kmo's, winkels, en scholen. Opgelet, de winkel-wandelstraten worden eventueel opgenomen in een aparte type-omgeving wegens hun verkeersvrije karakter. Secundaire schoolomgevingen zijn ook een afzonderlijke omgeving. Centrumstraten bepalen het beeld en de uitstraling van de gemeente.
Secundaire schoolomgeving	**T4**	Straten en/of pleinen waarin een toegang tot een secundaire school is gevestigd worden apart gemeten in een subcategorie. Tieners worden in het zwerfvuilbeleid beschouwd als een vrij resistente groep die niet echt ontvankelijk zijn voor de klassieke sensibilisering.
Recreatiedomein (incl. sport en toerisme) **Alias: openbaar domein voor sport, recreatie en toerisme**	**T5**	Publieke plaatsen die als hoofddoel hebben te voorzien in recreatie-, sport- of ontspanningsmogelijkheden of zijn plaatsen met een hoog toeristisch gehalte. Het gaat dus zeker niet enkel om straten, maar ook om pleinen, sportvelden, speeltuinen, stranden... Aangezien mensen hier vooral komen in hun vrije tijd of om te genieten, zijn de verwachtingen ook qua netheid ook ten opzichte van deze omgeving hooggespannen.
Openbaar vervoer stopplaats	**T6**	Alle straten of pleinen waar zich haltes van bus of tram bevinden, stations, stel- en of wachtplaatsen van het openbaar vervoer. Vooral stationsbuurten of haltes waar veel volk vertrekt of wacht zijn hier van belang. Typisch plaatsen waar weinig betrokkenheid wordt ervaren en als de bus of trein eraan komt, is het eigen afval snel vergeten en dus achtergelaten. Stelplaatsen die niet toegankelijk zijn voor het publiek worden uitgesloten, aangezien deze niet als “openbaar domein” worden beschouwd.
Afvalverzamelpunt	**T7**	Alle publieke ruimtes waar meerdere afvalrecipiënten gelokaliseerd zijn, dus bv. glasbollensites, inzamelpunten voor huishoudelijk afval, sites met textielcontainers, sorteerstraten, sorteereilandjes, ... of een combinatie van deze (dus 1 enkele straatvuilnisbak vormt geen 'afvalverzamelpunt'). Deze punten trekken vaak ook andere soorten van afval aan. Mensen hebben de neiging om toch hun afval achter te laten op plaatsen waar het wel zal worden opgehaald.
Winkel- en wandelstraat	**T8**	Verkeersvrije of verkeersluwe straten waar de zwakke weggebruiker de bovenhand krijgt en de straat hoofdzakelijk is behuisd met winkels. Net als een centrumstraat is deze type-omgeving bepalend voor het beeld van de gemeente.

Type-omgeving zwerfvuiltelling	Nummer TO uit zwerfvuiltelling	Definitie
Overige weg	**T9**	Overige, resterende wegen. Momenteel een restcategorie waarin alle andere wegen terechtkomen, voornamelijk gekenmerkt door minder verkeer en meer landelijke omgevingen
Weg op industrieterrein	**T10**	Industrie- en bedrijventerreinen waaraan de bestemmingszone 'industriegebied' is toegekend via het ruimtelijke ordeningsplan. De wegen op deze sites behoren tot deze omgeving. Deze wegen zijn vaak snel vervuild omwille van een lage betrokkenheid en geen sociale controle.
Autosnelwegparking	**T11**	Parkings langs autostradewegen (A of E-nummering) en in grote mate gebruikt door het verkeer afkomstig van de autostrade. Uitbating door AWV of voorzien door een privépartner die een winkel en/of tankstation en/of snackbar op de parking uitbaat en minstens gedeeltelijk mee verantwoordelijk is voor de netheid op het terrein.